

38. rocznica tragedii w Czarnobylu »2

Nadal wymieniają lity na euro:
znajdują je nawet w starych piecach »11

Ogrodnicy: „uprawianie ogrodu się
nie opłaca”. Dlaczego uprawiają? »14

Litwa w przewodniku Michelin »18-19

Powiedzieli Panu „Tak”. W Wilnie prymicje czterech nowych kapłanów

Fot. Marlena Paszkowska, I24.lt

Święcenia kapłańskie z rąk metropolity wileńskiego arcybiskupa Gintarasa Grušasa przyjęło czterech diakonów, w tym dwóch Polaków — Mirosław Jan Domański i Mirosław Ulewicz. Uroczystość odbyła się w katedrze wileńskiej. W niedzielę nowo wyświęceni księża odprawili swoje Msze św. prymicyjne. »12-13

Co dziesiąty poborowy wybiera karierę wojskową »6-7

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

10. rocznica kanonizacji papieża Jana Pawła II »8

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 260 84 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski, Anna Pieszko,
Antoni Radczenko, Marian Paluszkie-
wicz — fotoreporter.

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. +370 685 040 84),
kolport@kurierwileński.lt), Jolanta
Balkiewicz — reklama (tel. +370 260
84 44, reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.*

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

*Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023-2024.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Mija 38 lat od katastrofy w Czarnobylu

W dniu 26 kwietnia mija 38. rocznica katastrofy w elektrowni atomowej w Czarnobylu. Gdy rozmawiamy o tym incydencie z jednym ze świadków tamtych dni, to przywołuje też inne tragedie.

Apolinary Klonowski

Zerwanie wileńskiego mostu pontonowego w 1975, incydent w fabryce Azotai w 1989 r. i osobistą tragedię, również spowodowaną przyczynami typowymi dla Związku Sowieckiego. O żadnym z tych wypadków nie można było za głośno mówić — tak, jak o Czarnobylu.

— Spotkałam przyjaciela w Brześciu. Biegł maraton z Polski właśnie do Brześcia. W tym dniu czułam się niedobrze, nie tylko ja, ale nie znalazłam przyjaciela. Maraton się odbył. Dopiero kilka dni później dowiedzieliśmy się, że wybuchł Czarnobyl — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Ała z Nowej Wilejki.

— Nie pamiętam, skąd się dowiedziałam o prawdzie. Dziadek śp. słuchał Radia Ameryki, może stąd. Ludzie bali się skażenia, bo jesteśmy niedaleko. Nie rozdawano wtedy żadnych leków. Wiem, że piosenkarze rosyjscy, którzy pojechali wtedy do Czarnobyla, musieli zażywać alkohol, tak ich leczyli. Radiacja zadziałała na struny głosowe Ałły Pugaczowej, można powiedzieć mojej imienniczki. Wtedy na tym był zbudowany cały system, nie można było mówić o tym, co złe, ale tylko co dobre. Ludzie tonęli, cisza. Katastrofa, musiano milczeć — opowiada.

Zapytaliśmy o relację także panią Annę, administratorkę medyczną. Szpitale były wtedy

„na pierwszej linii frontu” w niesieniu pomocy poszkodowanym.

— W szpitalach nic się na początku nie zmieniało, ale wielu pacjentów później mieliśmy napromieniowanych. Poparzenia, łysienie, pęka skóra i żywcem złaźi. Kto bliżej Prypeci mieszkał, stamtąd ewakuowali i rozwozili po różnych republikach. Litwa też „dostała”, ale o promieniowaniu nic się nie mówiło, oficjalnie tego nie było — opowiada Anna z Wilna (imię znane redakcji).

— Wśród Polaków i Litwinów jednakowy był porządek — Sowieckiej Sojuz, nie było wyróżniania się narodowościowego, co najwyżej językowe. A po litewsku i po polsku milczy się tak samo — bo można było tylko milczeć. Lepiej nie robić sobie problemów. Zaufanie do władzy było duże, bo system był skonstruowany skutecznie — wyjaśnia.

Pytamy panią Annę, czy alkohol naprawdę pomaga na radiację.

— Z naukowego punktu widzenia, alkohol nie pomaga walczyć z radiacją, ale łagodzi trochę objawy, jeśli są lekkie: płytki oddech, nudności, słabość. W sowietach mówiło się, że wódki trzeba dać żołnierzom, żeby śmierci się nie bali. Jako medyk nie potwierdzam jednak skuteczności alkoholu w walce z radiacją — wyjaśnia.

— Nie znalazłam wielu osób, które wzięto do likwidacji szkód Czarnobyla,

władze to robiły cicho. Ale znałam tych, którzy zginęli w likwidacji szkód fabryki Azotai w 1989 r. Też nie wolno było podnosić skandalu. Tak samo o pontonowym moście w 1975 r. Też kwiecień! Nie zabezpieczono nieukończonego mostu pontonowego. Ludzie przechodzili, most się zerwał. Wielu ludzi poginęło. Mój przyjaciel ze szkoły się uratował, ale zginął w innej awarii pół roku później. Wieźli nas do kołchozu, 45 dzieci. Wywróciła się ciężarówka, bo zmuszono już pijanego kierowcę do prowadzenia, mimo jego sprzeciwu. A zmuszono, bo procedury w sowietach były tylko na papierze, nikt się nie przejmował. Wtedy już przyjaciel się nie uratował. Śmierć na niego czyhała i wreszcie go dopadła — zasmuca się pani Anna.

Na koniec rozmowy dodaje też pewną obserwację na temat Czarnobyla.

— O promieniowaniu mówiło się coś jeszcze. Bezdietne rodziny zaczęły mieć dzieci. Kilkanaście lat nie mogli mieć, a po Czarnobylu udało się. To raczej gadanie, „baba babie powiedziała”, i choć brakuje naukowych badań, to wykluczyć całkiem nie możemy. Mikrodosowanie radiacji zabija komórki atypiczne i stymuluje wzrost innych. Ale to raczej ciekawostka — usłyszeliśmy na koniec rozmowy. ■

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Apel o przekazanie części podatku na „Kurier Wileński”

Szanowni Czytelnicy! Apelujemy do Was o przekazanie 1,2 proc. od wpłaconego przez Was w 2023 r. do Inspekcji Podatkowej podatku dochodowego — na rzecz „Kuriera Wileńskiego”.

Jest to kluczowe, aby polski dziennik na Litwie mógł istnieć. Bez swoich mediów społeczność Polaków na Litwie nie będzie miała siły przebicia, aby walczyć o swoje interesy.

Krok po kroku

Mieszkańcy Litwy na rzecz organizacji pozarządowych mogą co roku przekazać 1,2 proc. swojego podatku.

Jak można wesprzeć „Kurier Wileński”? Wystarczy do 2 maja 2024 r. złożyć elektronicznie wniosek FR0512. Możemy go przekazać za pośrednictwem EDS (lit. Elektroninio deklaravimo sistema) po wejściu na stronę <https://deklaravimas.vmi.lt>. Kolejność działań:

Wybieramy:

Deklaravimas

Klikamy: Pildyti formą;

Wypełniamy formularz wg instrukcji;

Aby wypełnić wniosek FR0512, należy wpisać kod identyfikacyjny „Kuriera Wileńskiego” — 300073186 (įmonės kodas 300073186).

UWAGA: wniosek złożony po 2 maja br. już nie będzie rozpatrywany. Zostanie on tak-

że odrzucony, jeżeli w terminie przed 2 maja br. nie złożymy deklaracji podatkowej GPM311 za 2023 rok.

Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące składania deklaracji FR0512 można uzyskać na stronie internetowej www.vmi.lt lub telefonicznie pod nr tel. 1882.

■ Redakcja

Imieniny

25 kwietnia

Aniana, Ewodii, Ewodiusza, Filona, Franciszka, Jarosława, Kalista, Marka, Piotra, Radociecha, Rustyka, Stefana, Włodzimira

26 kwietnia

Artemona, Aureliusza, Dominika, Erwina, Grzegorza, Klarencjusza, Kleta, Lucydiusza, Marcelina, Mariusza, Marzeny, Ryszarda

Cytat dnia

„Musimy skłonić wszystkich naszych partnerów do pełnej koordynacji systemów, sprzętu, polityk bezpieczeństwa, tak, żeby było coraz więcej skutecznych akcji, a coraz mniej konferencji, słów, formatów i politycznych inicjatyw” — powiedział premier RP Donald Tusk po spotkaniu w Warszawie z szefem brytyjskiego rządu Rishi Sunakiem.

Liczba dnia

20 potencjalnych inwestorów zagranicznych

w ciągu ostatnich 7 lat straciła Litwa ze względu na brak odpowiedniej lokalizacji i infrastruktury — podała w swojej analizie agencja „Investuok Lietuvoje”. Według agencji, inwestorzy ci mogli stworzyć na Litwie ok. 5 tys. miejsc pracy i zainwestować łącznie ok. 1,2 mld euro.

ENERGETYKA Amber Grid obwinia Alvorę ws. GIPL

Operator systemu przesyłowego gazu, Amber Grid, obwinia głównego wykonawcę, firmę Alvora, za rosyjskie części zainstalowane w polsko-litewskiej magistrali gazowej (GIPL) i zamierza odwołać się od decyzji Państwowej Rady Regulacji Energetyki (VERT) ogłoszonej w poprzednim tygodniu. „Przepisy techniczne i umowa GIPL jednoznacznie określają, że wykonawca ponosi odpowiedzialność za zgodność i dokumentację części. Mając na uwadze tę prawną odpowiedzialność wykonawcy, w celu ochrony zarówno interesów spółki, jak i konsumentów, muszą zapewnić, że wadliwe części rurociągu zostaną wymienione na koszt wykonawcy” — oświadczył dyrektor generalny Amber Grid, Nemunas Biknius. „Niektóre twierdzenia zawarte w wnioskach VERT, naszym zdaniem, nie odzwierciedlają w pełni faktów, dlatego Amber Grid planuje złożyć apelację od decyzji VERT do sądu” — dodał. Według Amber Grid, wewnętrzne śledztwo, które zostało zainicjowane przez nich, wykazało nieprawidłowe działania wykonawcy Alvora i stwierdzono, że niektóre z interkonektorów nie posiadały odpowiednich certyfikatów, co spowodowało skierowanie sprawy do prokuratury.

TRANSPORT Przedłużenie terminu na przegląd dot. zanieczyszczeń

Wiceminister środowiska Raminta Radavičienė zaproponowała przedłużenie terminu przeglądu technicznego samochodów zanieczyszczających środowisko do siedmiu dni roboczych, a nie dwóch jak dotychczas. Jeśli kontrola ekologów stwierdzi zawyżenie norm, ma prawo anulować przegląd — ale na ponowny przegląd ministerstwo proponuje dać więcej czasu. Poprawka do zarządzenia Litewskiej Administracji Bezpieczeństwa Transportu (LTSA) zakłada, że

organy mogą unieważnić przegląd techniczny auta po siedmiu dniach roboczych, a nie dwóch. W ubiegłym tygodniu Sejm wprowadził zmiany do Kodeksu wykroczeń administracyjnych, pozwalając na ostrzeżenia zamiast grzywny dla właścicieli pojazdów zanieczyszczających środowisko. Od 1 stycznia służby miały zacząć przeprowadzać kontrolę emisji gazów, jednak z powodu niskich temperatur jeszcze się to nie odbywa. Za niezatrzymanie się na polecenie grozi kara grzywny od 850 do 1200 euro.

ENERGETYKA Prognozy cen prądu w 2030: 17 cent za kWh

Minister energetyki Dainius Kreivys przewiduje, że w 2030 r. cena energii elektrycznej dla litewskich konsumentów powinna wynosić około 17 centów za kWh. Według niego, cena energii elektrycznej będzie stopniowo spadać. Obecnie cena rynkowa energii elektrycznej na Litwie wynosi 7,8 cent za kWh. Średnia cena planów o stałej taryfie wynosi 25,2 cent za kWh.

PREZYDENT Omówiono przygotowania do przyjęcia niemieckiej brygady

Prezydent Gitanas Nausėda spotkał się we środę 24 kwietnia z ministrem ochrony kraju Laurynasem Kasčiūnasem w celu omówienia gotowości do przyjęcia niemieckiej brygady na Litwie i zamówień wojskowych. Tomas Beržinskas, doradca głowy państwa, powiedział, że prezydent i minister omówili „przygotowa-

wania do przyjęcia niemieckiej brygady, planowane zakupy systemu obrony narodowej”. Berlin obiecuje rozmieścić brygadę na Litwie do 2027 r., a szczegółowe umowy dwustronne mają zostać podpisane jeszcze w tym roku. Tymczasem Kasčiūnas, który niedawno objął urząd ministra, ogłosił w zeszłym tygodniu, że proponuje przyspieszyć zakup systemów obrony powietrznej średniego zasięgu NASAMS i kupować czołgi etapami, a nie wszystkie naraz. Minister ogłosił również, że oczekuje na opinię wojskową w sprawie drugiej fazy zakupu, aby zamiast pojazdów kołowych Boxer zakupić pojazdy gąsienicowe. Zakupy są poddawane przeglądowi, ponieważ politycy decydują, jak zwiększyć finansowanie obrony do około 3 proc. PKB (BVP).

MSW Spór Bilotaitė z prezydentem

Minister spraw wewnętrznych Agnė Bilotaitė zwróciła się do Prokuratury Generalnej przeciwko działaniom prezydenta Gitanasa Nausėdy po informacji o aresztowaniu napastników na rosyjskiego opozycjonistę Leonida Wołkowa. Kancelaria Prezydenta nazwała to nieodpowiedzialnym, prosząc o ocenę naruszenia prawa. Bilotaitė w oświadczeniu MSW stwierdziła, że działania prezydenta podważyły zaufanie między urzędnikami. Prokuratura ma zbadać, czy nie doszło do ujawnienia informacji bez zgody. Wcześniej ośrodek prezydencki zapewniał też, że informację ujawnił za zgodą strony polskiej, która dokonała aresztowania podejrzanych.

OBRONA Zaproszono Szwecję do policji powietrznej

Minister Laurynas Kasčiūnas zaprosił Szwecję do udziału w misjach policji powietrznej i do rotacyjnej obrony powietrznej — takie zaproszenie padło podczas wizyty litewskiego ministra w Szwecji.

Holandia ma rozmieścić systemy Patriot na Litwie w lipcu, co ma być pierwszym krokiem w realizacji modelu rotacyjnego. Kasčiūnas apeluje o podobne działania ze strony Szwecji. Liczne rozmowy dotyczyły także inwestycji w obronność, nowych technologii oraz współpracy NATO. Ministrowie omawiali również wzmocnienie współpracy przemysłów obronnych obu krajów, rosnące zapotrzebowanie na broń w Europie i wspieranie Ukrainy.

WATYKAN Modlitwa o pokój

Papież Franciszek zachęcił w środę do modlitwy za „umęczoną Ukrainę” i o to, by na Bliskim Wschodzie były dwa państwa — Izrael i Palestyna. Państwa „wolne i w dobrych relacjach” — mówił podczas audiencji generalnej w Watykanie. Na zakończenie spotkania na placu Świętego Piotra z tysiącami wiernych papież powiedział: „Myśl kieruję do umęczonej Ukrainy, do Palestyny, Izraela, Birmy; wojna trwa w wielu innych krajach”. „Wojna jest zawsze porażką, na której coraz więcej zarabiają producenci broni. Proszę, módlmy się o pokój” — wezwał. Franciszek dodał: „Módlmy się za umęczoną Ukrainę, tak bardzo cierpi, młodzi żołnierze idą na śmierć, módlmy się”. „I módlmy się też za Bliski Wschód, za Gazę, tam jest tyle cierpienia na wojnie” — apelował. Zachęcił do modlitwy „o pokój między Palestyną i Izraelem; aby były dwa państwa, wolne i w dobrych relacjach”. W przypadku Ukrainy, Franciszek po raz kolejny nie wymienił agresora — za co wcześniej

był krytykowany na arenie międzynarodowej, a chwalony przez Kreml jako obiektywny. Wcześniej w katechezie Franciszek mówił o trzech cnotach teologicznych; to wiara, nadzieja i miłość.

KULTURA Startował festiwal „Jauna muzika”

W środę 24 kwietnia w Wilnie otwarto festiwal muzyki eksperymentalnej „Jauna muzika”. Przez pięć dni odbędzie się 14 koncertów z udziałem artystów z różnych krajów. Wydarzenie skupi się na procesie twórczym, narodzinach i genezie. Dyrektor festiwalu, Kateryna Aymova, podkreśla, że ta edycja ma pokazać różnorodne oblicza kreatywności. Przewidziano bezpłatne występy, premiery utworów i interdyscyplinarne show, skupiając się na inspiracjach artystów i procesie twórczym. Festiwal „Jauna muzika” to nie tylko koncerty, ale także warsztaty z lokalnymi i międzynarodowymi partnerami.

GRANICA Przemysł papierosów o wartości ponad miliona euro

Na przejściu granicznym w rej. sołeczniczym w białoruskiej ciężarówce ujawniono przemysł papierosów o wartości przekraczającej milion euro. O przemysł funkcjonariusze podejrzewają obywatela Białorusi. Zgodnie z informacją od Służby Kryminalnej Urzędu Celnego (lit. Muitinės kriminalinė tarnyba, MKT), 18 kwietnia w pojeździe

marki Scania, prowadzonym przez obywatela Białorusi, znaleziono 500 kartonów zawierających 250 tys. paczek białoruskich papierosów NZ Gold.

Mężczyzna twierdził, że transportuje siedem ton białoruskich płatków owsianych dla litewskiej firmy. Kontrola rentgenowska pojazdu wskazała na możliwe inne towary w ładunku. Po dokładnej inspekcji odkryto, że papierosy zostały ukryte wśród kartonów płatków owsianych. Całość, około 500 kartonów papierosów, wraz z podatkami, oszacowano na ponad milion euro. Postępowanie w sprawie przemysłu zostało podjęte przez Prokuraturę Okręgową w Wilnie. Kierowca został zatrzymany, przesłuchany i umieszczony w areszcie z zakazem opuszczenia kraju.

KULTURA Zgłoszenia do festiwalu CBW przyjmowane do 28 kwietnia

W niedzielę, 12 maja, tradycyjnie odbędzie się Festiwal „Ciebie, Boże, Wysławiamy”. Festiwal odbędzie się w sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Wstęp wolny. Komitet Organizacyjny CBW przypomina, że zgłoszenia do udziału w festiwalu są przyjmowane do 28 kwietnia. Więcej informacji o festiwalu na stronie www.cbw.lt

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. w.; Fot. Marius Morkevičius, ELTA; EPA-ELTA
alicia.klonowska@kurierwilenski.lt

Transmisja Mszy św. z Ławaryszek w TVP Wilno

W niedzielę, 28 kwietnia TVP Wilno zaprasza na transmisję Mszy św. z kościoła pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach. Mszę św. odprawi proboszcz parafii ks. Bernardas Augaitis. „Neogotycka perła Ławaryszek” — tak przez parafian nazywana jest świątynia usytuowana w centrum miejscowości. Kościół ten zbudowano na początku XX wieku, w 1906 r. Jego fundatorem był ówczesny proboszcz ks. Józef Mironas. Jest to świątynia z cegły dużych rozmiarów: długość ma 42 m, a szerokość — 17 m. Posiada trzy nawy. Ołtarz główny został wzniesiony w 1924 r. w stylu gotyckim. Transmisja Mszy św. rozpocznie się o godz. 11:55 czasu litewskiego. Więcej informacji można znaleźć na stronie wilno.tvp.pl oraz w aplikacji mobilnej TVP Wilno.

10 proc. poborowych zostaje w wojsku

Antoni Radczenko

Po tym, jak Federacja Rosyjska w 2014 r. zaatakowała Ukrainę okupując Krym i rozpętując wojnę w Donbasie, Litwa przywróciła pobór do wojska. Co roku kilka tysięcy młodych osób jest powoływana do odbycia zasadniczej służby wojskowej.

— Każdego roku około 10 proc. poborowych, którzy odbyli zasadniczą służbę wojskową, wybiera zawodową służbę wojskową — poinformowała „Kurier Wileński” służba prasowa Litewskich Sił Zbrojnych.

POBÓR I FORMACJE OCHOTNICZE

Na początku stycznia br. litewskie wojsko ogłosiło listę poborowych, na której znalazło się ponad 27 tys. osób. Samą służbę wojskową odbędzie 3 845 osób w przedziale wiekowym od 18 do 23 lat. Po rozpętanu przez Rosję pełnowymiarowej wojny w Ukrainie liczba osób, które pod odbyciu obowiązkowej służby wojskowej wybiera dalszą karierę w siłach zbrojnych, pozostaje taka sama.

— Liczba podań o przyjęcie do zawodowej służby wojskowej wahała się, ale generalnie pozostała taka sama. Tym niemniej po rozpoczęciu wojny w Ukrainie prawie trzykrotnie zwiększyła się liczba chętnych do udziału w ochotniczych formacjach wojskowych — zaznaczyła służba prasowa litewskiego wojska.

Kariera osób, które zdecydowały się na zawodową służbę wojskową, zależy od wielu czynników.

— Żołnierze, którzy odbywają zawodową służbę wojskową, mają zapewnione przez ustawy wynagrodzenie oraz warunki służby na Litwie lub poza jej granicami, czyli na międzynarodowych misjach wojskowych. Żołnierze mają

Część poborowych, po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, pozostaje w wojsku. Kariera wojskowa, podkreślają przedstawiciele armii, w dużym stopniu zależy od indywidualnych cech człowieka.

Kariera osób, które zdecydowały się na zawodową służbę wojskową, zależy od wielu czynników

odpowiednie gwarancje socjalne oraz dodatkowe wypłaty i kompensacje za posiadane kwalifikacje. Trzeba pamiętać, że obowiązki i stanowisko zawodowego żołnierza zależą nie tylko od jego chęci i życzeń, ale od posiadanego stopnia wojskowego, przygotowania, stanu zdrowia, cech moralnych, zawodu cywilnego, kwalifikacji, ukończonych kursów, zdobytego zawodu oraz doświadczenia — podkreślono w rozmowie z naszym dziennikiem.

DALSZA KARIERA W WOJSKU I NASTROJE SPOŁECZNE

Dużo też zależy od indywidualnych cech żołnierza.

— Osoby przyjmowane do służby zawodowej mogą wybierać zawody wojskowe, takie jak strzelec, kaemista lub obsługiwanie granatnika. Można też wybrać takie zawody jak specjalista w zakresie elektroniki lub systemów informacyjnych albo medyczny. Ka-

riera zawodowego żołnierza jest w jego rękach. To właśnie od jego inicjatywy będzie zależało, jak będzie przebiegała jego kariera — oświadczone w służbie prasowej Litewskich Sił Zbrojnych.

Trwająca od dwóch lat wojna w Ukrainie ma wpływ na nastroje społeczne w naszym kraju. Z badań opinii publicznej przeprowadzonych przez „Havas Group” i „Norstat LT” wynika, że 60 proc. ankietowanych obawia się konfrontacji wojennej. Jest to o 6 proc. więcej niż w tym samym okresie roku 2023 i o 13 proc. więcej niż we wrześniu ubiegłego roku. Zdaniem ekspertów wpływ na nastroje społeczne ma nie tylko trwający konflikt w Ukrainie, ale również październikowy atak Hamasu na terytorium Izraela.

„Przed rokiem widzieliśmy, jak mieszkańcy zaciskali pasa, czyli oszczędzali, długo zastanawiali się nad nabyciem akcji lub innego towaru.

6.>>

Jesienią mieszkańcy wyluzowali, ale obecnie ponownie wracają do oszczędzania” — napisał w oświadczeniu szef działu strategicznego „Havas Group”.

MIESZKAŃCY MÓWIĄ „NIE” DLA POWSZECHNEGO POBORU

Nie patrząc na trwającą obok wojnę oraz fakt, że obowiązkowy pobór do wojska został przywrócony prawie dekadę temu, opinia społeczna w tej kwestii jest raczej na „nie”. W grudniu minionego roku na zlecenie LRT agencja „Baltijos tyrimai” przeprowadziła badania opinii publicznej. Pytanie brzmiało: czy popierasz powszechny pobór do wojska? Okazało się, że tylko 25 proc. ankietowanych popiera powszechny pobór do wojska, z których 6 proc. popiera bezapelacyjnie, a 19 raczej popiera.

32 proc. badanych zdecydowanie nie popiera powszechnego poboru do wojska. Kolejnych 38 proc. raczej nie popiera. Większy sprzeciw wobec obowiązkowego poboru odnotowano wśród mieszkańców małych miejscowości — 74 proc. oraz z niepełnym wykształceniem średnim — 82 proc. Obowiązkowy pobór popierają bardziej mężczyźni niż kobiety, czyli odpo-

wiednio 29 proc., przeciw 23 oraz osoby z wyższym wynagrodzeniem — 27 proc.

DYSKUSJA NAD REFORMĄ

Obecnie w Sejmie Litwy trwa dyskusja nad reformą procesu poboru powszechnego. Zgodnie z proponowanymi poprawkami do wojska będą powoływane osoby tuż po zdaniu matury. Wyjątek będzie dotyczył tylko uczniów, którzy uzyskali kilka „setek” na egzaminach maturalnych, potencjalni przedstawiciele zawodów artystycznych oraz sportowcy należący do państwowych federacji wojskowych. Studenci uczelni wyższych nie będą mogli odroczyć obowiązkowej służby wojskowej.

Nowością jest skrócenie pobytu w wojsku. Generalnie obowiązkowa służba wojskowa będzie trwała, jak dotychczas — dziewięć miesięcy. Jednak ze względu na okoliczności pobyt w wojsku może być skrócony do sześciu miesięcy. W przypadku przedstawicieli odpowiednich zawodów służba może potrwać zaledwie trzy miesiące. Zdaniem pomysłodawców zmiany pozwolą rocznie powoływać do 5 tys. osób. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

Służbę wojskową w tym roku odbędzie 3 845 osób w przedziale wiekowym od 18 do 23 lat

Wodór z elektrolizy. Jest projekt wytycznych

W środę 24 kwietnia rząd Litwy zatwierdził projekt wytycznych Ministerstwa Energetyki dotyczących rozwoju produkcji wodoru na Litwie w latach 2024-2050.

Cel to stworzenie ekologicznego systemu i infrastruktury produkcji wodoru, określenie głównych kierunków jej rozwoju do 2050 r. To oznacza, że Litwa rozważa aktywne uczestnictwo w wyścigu po ekologiczny wodór, wytwarzany drogą elektrolizy.

Wodór ma szereg zastosowań, szczególnie jako paliwo — takie autobusy są już testowane w Wilnie i Kownie (na zdjęciu).

Ministerstwo powinno przygotować plan działań i przedłożyć go do rozpatrzenia przez Radę Ministrów do 5 lipca.

Resort ma na celu osiągnięcie instalacji co najmniej 1 300 megawatów (MW) urządzeń do elektrolizy w kraju do 2030 r., roczną produkcję 129 tys. ton tego czystego paliwa oraz produkcję co najmniej 41 proc. nawozów amonowych z zielonego wodoru. Do 2050 r. moc elektrolizy powinna osiągnąć 8 500 MW, a produkcja czystego paliwa powinna osiągnąć 732 tys. ton, z czego 44 tys. ton mogłoby zostać wyeksportowane.

Resort prognozuje, że rozwój produkcji wodoru może przyciągnąć na Litwę inwestycje o wartości 2,2 mld euro do 2030 r. i 14,4 mld euro do 2050 r., a także stworzyć odpowiednio 7 tys. i 20,5 tys. nowych miejsc pracy.

Opr. A.K. na podst. BNS, inf. wł., mat. pras.

Fot. vilnius.lt, opr. wł.

Ks. Kuzinas: „Ojciec Święty Jan Paweł II swoją postawą dawał wzór do naśladowania”

Honorata Adamowicz

27 kwietnia mija 10 lat od kanonizowania przez papieża Franciszka papieża Polaka Jana Pawła II. Ks. Žydrius Kuzinas, proboszcz parafii Jana Pawła II w Wilnie mówi, że papież Polak swoją postawą dawał wzór do naśladowania każdemu chrześcijaninowi.

— Gdy Jan Paweł II został ogłoszony świętym, to było radosne doświadczenie dla nas wszystkich. Pamiętamy, co działo się tego dnia na Placu Świętego Piotra, myślę, że miliony ludzi doświadczyło wtedy radości. Ogłoszenie Jana Pawła II świętym nie oznacza, że od razu coś się zmieniło. Jan Paweł II był osobowością, którą podziwialiśmy i od której uczyliśmy się za jego życia, i to nie tylko wtedy, gdy był papieżem, ale nawet wtedy, gdy był jeszcze księdzem, biskupem. Myślę, że ogłoszenie go świętym sprawiło, że jeszcze bardziej zaczęliśmy słuchać tego, co mówił, czego nauczał i co podkreślał — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ks. Kuzinas.

WYDARZENIE BEZPRECEDENSOWE

W rocznicę zamachu na papieża 13 maja 2005 r. Benedykt XVI ogłosił rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego Jana Pawła II. Benedykt XVI zrezygnował z oczekiwania pięciu lat, które powinny minąć od śmierci kandydata na świętych. Proces beatyfikacyjny Jana Pawła II był jednym z najkrótszych w historii, trwał niespełna sześć lat.

Po beatyfikacji rozpoczął się proces kanonizacyjny, który trwał trzy lata. 30 września 2013 r. papież Franciszek poinformował, że razem z Janem Pawłem II zostanie ogłoszony świętym Jan XXIII. Kanonizacja dwóch papieży odbyła się 27 kwietnia 2014 r. — w Niedzielę Miłosierdzia Bożego. Tego dnia po raz pierwszy w historii zostali kanonizowani dwaj papieże — Jan XXIII, który zwołał Sobór Watykański II, i Jan Paweł II,

Św. Jan Paweł II przez mieszkańców Litwy jest darzony wielką czcią i postrzegany jako niezwykła osobowość **Fot. Marian Paluszkiewicz**

który realizował postanowienia Soboru i wprowadził Kościół w trzecie tysiąclecie. Po raz pierwszy też Mszę kanonizacyjną odprawiali dwaj żyjący papieże — Franciszek i papież senior Benedykt XVI.

— Wśród biskupów pojawiła się idea, aby wizyta Jana Pawła II w Wilnie w 1993 r. została utrwalona poprzez parafię, poprzez żywą parafię. Jan Paweł II był człowiekiem, który miał stałą i głęboką relację z ludźmi. Uznano, że najlepszym upamiętnieniem jego osoby w Wilnie będzie parafia i kapliczka z jego imieniem. Wierni modlą się do Jana Pawła II, wszyscy wierzymy, że jest w pobliżu Boga, prosimy o jego wstawiennictwo w parafii i osobiście robimy to każdego dnia. Najważniejsze rzeczy, które decydują o świętości to wiara, wartości i człowieczeństwo. Działalność Jana Pawła II dowodzi, że wszyscy możemy się od niego tego uczyć — zaznacza proboszcz.

NOWY KOŚCIÓŁ PLANOWANY W POSZYLAJCIACH

Ks. Kuzinas zauważa, że św. Jan Paweł II przez mieszkańców Litwy jest obdarzony wielką czcią i postrzegany jako niezwykła osobowość.

— Staramy się uwiecznić jego postać na różne sposoby. Niezwykle ważnym wydarzeniem dla każdego katolika na Litwie była również jego wizyta w ich ojczyźnie. To było historyczne wydarzenie, o którym nie można zapomnieć. W Poszylajciach, przy ulicy Medeiros, planowana jest budowa nowego kościoła. Będzie on nosił imię Jana Pawła II — zaznacza duszpasterz.

Kościół będzie również służył jako centrum duszpasterskie. Nasza parafia i to sanktuarium są poświęcone wizycie papieża na Litwie. Powstanie także małe muzeum upamiętniające tę ważną wizytę. Oprócz kościoła zostanie zbudowane Centrum Duszpasterskie Jana Pawła II, w którym znajdą się ośrodki ewangelizacji i uwielbienia dla dzieci i młodzieży, rodzin i seniorów, Caritas, punkt pomocy społecznej, stołówka dla potrzebujących i kawiarnia społeczna, sala spotkań dla dzieci i młodzieży.

Na placu powstanie Droga Różańcowa dla procesji Matki Bożej Fatimskiej, a także miejsca poświęcone wizycie Jana Pawła II na Litwie. Przy wejściu na plac będzie stał pomnik papieża. ■

Muzeum Historii Polski zaprasza na wystawę „Powstali 1863–64” w Wilnie

W jaki sposób kobiety brały udział w Powstaniu Styczniowym? Co wspólnego z insurekcją 1863 roku ma kwiat nieśmiertelnika? Czy kosa była lepsza od karabinu? Na te i inne pytania odpowiada multimedialna wystawa Muzeum Historii Polski „Powstali 1863–64”, którą od 25 kwietnia do 19 maja będzie można oglądać w Wilnie.

Plenerowa wystawa zorganizowana z okazji 160. rocznicy Powstania Styczniowego będzie prezentowana na dziedzińcu Muzeum Narodowego – Pałacu Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie.

Ekspozycja w litewskiej, polskiej i angielskiej wersji językowej składa się z dwóch części. Pierwsza z nich to historia powstania 1863–1864 przedstawiona w szesnastu pawilonach. Początkiem opowieści są przedstyczniowe manifestacje, w dalszej części zwiedzający poznają m.in. przebieg walk, udział w nich wybranych postaci i grup społecznych, doniesienia światowej prasy, biżuterię patriotyczną czy powstańczą modę. Do opowiedzenia o powstaniu wykorzystywane są wspomnienia, relacje, archiwalne dokumenty, zdjęcia, grafiki czy fragmenty prasy z epoki. Podczas zwiedzania widzowie – zwłaszcza ci najmłodsi – będą mieli także okazję ułożyć wielkoformatowe puzzle czy

zebrać komplet odbitek powstańców z pieczęci.

W kolejnej części wystawy znajduje się multimedialna kopuła, gdzie pokazywana jest animacja prezentująca wybrane zagadnienia z okresu Powstania Styczniowego. Obrazy i dźwięki tworzą tu barwną, pełną zwrotów akcji opowieść o zrywie i pozwalają zwiedzającym przenieść się na chwilę w czas insurekcji.

Wystawie, w dniach 25-26 kwietnia, będzie towarzyszyć strefa edukacyjna z atrakcjami dla dzieci i młodzieży, w której uczestnicy zostaną zaproszeni do stworzenia kolarzy historycznych, czy udziału w quizach o Powstaniu Styczniowym.

Bezpłatne materiały edukacyjne oraz szczegóły dostępne na stronie www.powstanie1863-64.pl

Współorganizatorami prezentacji wystawy w Wilnie są Muzeum Historii Polski, Ambasada RP w Wilnie, Instytut Polski w Wilnie oraz Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich.

Wernisaż wystawy „Powstali 1863–64” odbędzie się w czwartek, 25 kwietnia o godzinie 17:00, na dziedzińcu Muzeum Narodowego – Pałacu Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie, pl. Katedros 4, Wilno. Obo-

wiązuje rejestracja: <https://registracija.valdovurumai.lt/sukile>

Wystawa czynna w dniach 25 kwietnia – 19 maja 2024 r. w godzinach pracy muzeum: wtorek, środa, piątek, sobota – 10:00 – 18:00; czwartek 10:00 – 20:00; niedziela 10:00 – 16:00. W poniedziałki muzeum jest nieczynne. Dziedziniec Muzeum Narodowego – Pałacu Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie, wstęp wolny

***

Kuratorzy wystawy:

Wojciech Kalwat, Sebastian Pawlina

Realizacja: Studio projektowe

Sowa-Szenk

Projekt graficzny:

Marta Maria Madej

Organizator:

Muzeum Historii Polski.

Współorganizatorzy:

Ambasada RP w Wilnie, Instytut Polski w Wilnie, Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich.

Wystawa dofinansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Darczyńca: Bank Pekao S.A.

Patroni medialni: TVP Wilno, Kurier Wileński, Magazyn „Kurier Wileński”, Radio „Znad Wilii”, LRT, Lietuvos rytas, lrytas.lt, JCDecaux, Legendos

Sejm za zaostrzeniem sankcji wobec Białorusinów, ale przeciwko ograniczeniom w podróżowaniu

Sejm odrzucił we wtorek propozycje ograniczenia podróży obywateli Rosji i Białorusi do ojczyzny, ale jest skłonny poprzeć projekt przedłużający o rok sankcje wobec nich i zaostrzający warunki dla Białorusinów.

20 posłów opowiedziało się za utratą zezwolenia na pobyt czasowy na Litwie przez tych Rosjan i Białorusinów, którzy wyjeżdżaliby do Rosji i na Białoruś częściej niż raz w roku, 47 było przeciw, a 45 parlamentarzystów wstrzymało się od głosu. Za zezwoleniem na jeden wyjazd w ciągu trzech miesięcy głosowało 41 osób, przeciw — 37, a 39 wstrzymało się od głosu.

Pierwszy wniosek złożyła grupa posłów, drugi — sejmowy komitet Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony.

KONTROWERSJE WOKÓŁ ZAGROŻEŃ

„Głosowaliśmy za tym, aby Białorusini, którzy mają pozwolenie na pobyt na Litwie, mieli jednak możliwość zobaczenia się z bliskimi lub okazjonalnego wyjazdu na Białoruś” — powiedział po głosowaniu demokraty Tomas Tomilinas.

Jeden z inicjatorów ograniczenia liczby wyjazdów, konserwatysta Audronius Ažubalis, ubolewał nad decyzją Sejmu. „Przypomnijmy, że w pierwszym niepełnym kwartale tego roku, Białorusini, którzy mają zezwolenie na pobyt czasowy na Litwie, 422 tysiące razy przekraczali granicę Białorusi. (...) Co na to służba bezpieczeństwa, co Drugi Departament Służb Operacyjnych? Przez dwa lata z rządu mówią, że to zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego, a wy mówicie, że nie. To wy za to bierzecie odpowiedzialność” — powiedział Ažubalis.

„To nie jest przekraczanie granic, to odwiedziny swoich krewnych, swojej starej matki” — powiedziała Rita Tamašunienė, przedstawicielka AWPL-ZChR.

„Chłop” Dainius Gaižauskas powiedział, że funkcjonariusze Departamentu Bezpieczeństwa Pań-

stwowego (VSD) muszą sprawdzać około 600 osób dziennie, czy stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego, czy nie. Zdaniem posła na Sejm takie obciążenie pracą jest niemożliwe.

Zdaniem Sauliusa Skvernelisa, starosty opozycyjnej frakcji demokratów, jeśli instytucje Litwy nie są w stanie odpowiednio sprawdzić aktualnej liczby osób, które chcą zamieszkać na Litwie, konieczne jest przyjęcie tyłu cudzoziemców, ilu są w stanie sprawdzić.

WIĘCEJ OGRANICZEŃ

Choć propozycja ograniczeń w podróżowaniu nie została zatwierdzona, projekt przedłużenia o kolejny rok innych sankcji krajowych wobec obywateli Rosji i Białorusi przeszedł w Sejmie etap rozpatrywania. Za projektem głosowało 82 parlamentarzystów, przeciw było trzech, a 34 posłów na Sejm wstrzymało się od głosu. Nad jego przyjęciem będzie musiał jeszcze głosować Sejm.

Zgodnie z uchwaloną w ubiegłym roku ustawą Rosjanie i Białorusini mają ograniczone możliwości uzyskania wiz litewskich, statusu rezydenta elektronicznego. Obywatele

rosyjscy mają dodatkowo utrudnioną możliwość wjazdu na Litwę, zakupu nieruchomości, a ich wnioski o zezwolenie na pobyt na Litwie są czasowo nieprzyjmowane.

W nowej wersji ustawy zaproponowano nałożenie większych ograniczeń na obywateli Białorusi, ponieważ litewskie służby wywiadowcze ostrzegają przed wzmożoną aktywnością białoruskich służb specjalnych poprzez wykorzystywanie swoich obywateli na Litwie.

W nowym projekcie proponuje się, aby obywatele zarówno Rosji, jak i Białorusi, którzy nie posiadają zezwolenia na pobyt czasowy lub stały na Litwie, nie mogli nabyć nieruchomości na Litwie. Przewiduje się, że ustawa o sankcjach krajowych ma obowiązywać do 2 maja 2025 r.

Nowym restrykcjom wobec obywateli Białorusi sprzeciwia się mieszkająca na Litwie liderka opozycji Swiatłana Cichanouska. Według niej zakazy wiążą zwykłych obywateli Białorusi z reżimem Aleksandra Łukaszenki, a zatem nie są uzasadnione.

Według danych Departamentu Migracji zezwolenie na pobyt na Litwie posiada obecnie 62 884 obywatele Białorusi i 15 678 obywateli Rosji. ■

Opr. A.P. na podst. BNS

Nowym restrykcjom wobec obywateli Białorusi sprzeciwia się liderka opozycji Swiatłana Cichanouska **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

Mieszkańcy nadal wymieniają lity na euro: znajdują je nawet w spalonych piecach

Honorata Adamowicz

— Po wprowadzeniu przez Litwę euro większość litów wróciła do Banku Litwy. Tam zostały one przeliczone, sprawdzone i zniszczone. Jeśli nadal posiadacie lub znaleźliście lita, to nie ma problemu. Bank Litwy wymienia na euro banknoty lita wszystkich emisji wprowadzonych do obiegu od 1993 r., w tym banknoty lita ze stemplem emisji z 1991 r. Można je wymieniać w kasach Banku Litwy bezterminowo po stałym kursie wymiany — 1 EUR = 3,4528 LTL — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Ramunė Juzėnienė, kierowniczka Wydziału Ekspertyz i Techniki Departamentu Gotówki Banku Litwy.

Do strefy euro obecnie należy 20 z 27 państw UE. 1 stycznia 2023 r. do strefy euro dołączyła Chorwacja. We wszystkich trzech krajach bałtyckich oficjalną walutą jest euro. Estonia weszła do strefy euro 1 stycznia 2011 r., Łotwa 1 stycznia 2014 r., a Litwa 1 stycznia 2015 r.

LITY ZACHOWUJĄ SOBIE JAKO PAMIĄTKĘ

— Do 31 marca 2024 r. do Banku Litwy powróciło prawie 5,5 mld litów. Ludzie często zachowują lita na pamiątkę. Niektórzy przechowują określony nominal lita, niektórzy przechowują banknoty i monety wszystkich nominalów. Zazwyczaj ludzie znajdują lity ukryte w starych książkach. Zdarzają się również przypadki, gdy ludzie dziedziczą nieruchomości po swoich dziadkach lub rodzicach, rozpoczynają remonty i znajdują lity ukryte we framugach drzwi, starych meblach lub innych tajnych miejscach. Zdarzają się nawet przypadki znalezienia litów w spalonych piecach — opowiada Ramunė Juzėnienė.

Chociaż minęło już osiem lat, odkąd 1 stycznia 2015 r. Litwa przystąpiła do strefy euro, stając się jej 19. członkiem, ludzie nadal przynoszą do Banku Litwy lity, żeby wymienić je na euro.

Bank wymienia nie tylko lity, ale także podarte, spalone lub w inny sposób uszkodzone banknoty euro **Fot. Marian Paluszkiwicz**

BEZTERMINOWA WYMIANA

Na rewersie swoich monet euro Litwa umieściła Pogoń — państwowe godło przedstawiające rycerza na koniu. Symbol ten jest obecny na monetach litewskich od XIV w., a za herb po raz pierwszy uznano go w 1366 r.

Rewers zaprojektował rzeźbiarz Antanas Žukauskas. Wybijanie monet rozpoczęto w Mennicy Litewskiej po tym, gdy w lipcu 2014 r. Rada UE podjęła decyzję o przyjęciu Litwy do strefy euro.

— Bank Litwy wymienia lity na euro bezpłatnie i bezterminowo. Ostatnio kwoty litów przywiezionych do wymiany nie były duże i wahały się od kilkudziesięciu do kilku tysięcy litów. Wartość niewymienionych litów pozostających w obiegu wynosi 121 mln euro — podkreśla Ramunė Juzėnienė.

ZNISZCZONE BANKNOTY EURO TEŻ NADAJĄ SIĘ DO WYMIANY

Bank Litwy wymienia nie tylko lity, ale także podarte, spalone lub

w inny sposób uszkodzone banknoty euro. Przyjmowane są wszystkie zniszczone pieniądze.

— Jeżeli ktoś ma podarte, popisane, zalane czymś lub w jakiś inny sposób zniszczone euro, powinien przyjść do kasy Banku Litwy. Jeżeli pieniądze są poważnie uszkodzone, tak, że nawet nie widać o jakim nominalu są kupiury, to osoba przynosząca je do banku musi wypełnić niosek o przeprowadzenie ekspertyzy. Składa się go w banku tego samego dnia, a następnie eksperci określają, ile i jakiego rodzaju banknotów przyniosła dana osoba. Jeżeli doszło do jakiegoś nieszczęścia, na przykład pieniądze zostały opalone, czy czymś zalane i są ze sobą posklejane, to nie trzeba ich rozdzielać samodzielnie, tylko przynieść je w takim stanie, w jakim się znajdują — wyjaśnia przedstawicielka banku.

Dodaje, że jeśli pieniądze są w słoiku, należy przynieść z całym słoikiem lub całym pudełkiem, aby zminimalizować dotykanie i uszkodzanie pieniędzy. Ekspersi mają więcej narzędzi do ich identyfikacji. ■

Powiedzieli Panu „Tak”. W Wilnie prymicje czterech nowych kapłanów

Święcenia kapłańskie z rąk metropolity wileńskiego arcybiskupa Gintarasa Grušasa przyjęło czterech diakonów, w tym dwóch Polaków — Mirosław Jan Domański i Mirosław Ulewicz.

Anna Pieszko

Uroczystość odbyła się w sobotę, 20 kwietnia, w Bazylice Archikatedralnej pw. św. biskupa Stanisława i św. Władysława w Wilnie. Następnego dnia, w niedzielę, nowo wyświęceni księża odprawili swoje Msze św. prymicyjne.

KS. ANDRZEJ SZUSZKIEWICZ: BÓG WOŁA, A CZŁOWIEK ODPOWIADA

— Podczas prymicji dotykamy tego misterium, że Bóg woła, a człowiek odpowiada, nie zważając na zewnętrzne okoliczności czy popularność wybranej drogi — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreśla ks. Andrzej Szuszkiewicz, rektor Wyższego Seminarium Duchownego im. św. Józefa w Wilnie.

Swoje prymicyjne Msze św. neoprezbiterzy sprawowali w rodzinnych parafiach. Ks. Mirosław Jan Domański odprawił Mszę św. w kościele pw. Ducha Świętego w Wilnie. Ks. Mirosław Ulewicz sprawował Eucharystię w kościele pw. Odnalezienia Krzyża Świętego w Wilnie (Kalwarii Wileńskiej). Ks. Linas Braukyla odprawił Mszę św. w Świątyni Miłosierdzia Bożego, ks. Deividas Stankevičius — w Bazylice Archikatedralnej pw. św. biskupa Stanisława i św. Władysława w Wilnie.

— Msza prymicyjna jest to pierwsza uroczysta Msza święta, której przewodniczy nowo wyświęcony kapłan, czyli neoprezbiter. Prymicję poprzedzają Święcenia Kapłańskie, kiedy neoprezbiter również sprawuje Eucharystię, z tą różnicą, że nie przewodniczy Mszy świętej, tylko ją koncelebrować. Tej Mszy przewodniczy biskup, który udziela święceń kapłańskich — wyjaśnia ks. rektor Andrzej Szuszkiewicz.

Wileńszczyzna ma czterech nowo wyświęconych kapłanów, w tym dwóch Polaków **Fot. Marlena Paszkowska, I24.lt**

Pierwsza uroczysta Msza św. neoprezbitera kończy się tradycyjnie specjalnym błogosławieństwem prymicyjnym, które ma rangę błogosławieństwa papieskiego.

— Kapłan udziela chętnym tego specjalnego błogosławieństwa jedynie raz w życiu. Wierni uczestniczący we mszy prymicyjnej mogą uzyskać odpusty, o ile spełniają tradycyjne warunki, czyli znajdują się w stanie łaski uświęcającej, przyjmują Komunię św., modlą się w intencji papieża. Ten wyjątkowy gest nałożenia rąk prezbitera na głowę wierzącej osoby, indywidualnego, osobistego błogosławieństwa i modlitwy to widoczny, odczuwalny gest liturgiczny, który porusza ludzi. Stwarza to szczególnie uroczystą atmosferę, dotknięcia Bożej łaski — mówi nasz rozmówca.

— Msza prymicyjna jest ważna nie tylko ze względu na zewnętrzne obrzędy liturgiczne, ale przede

wszystkim ze względu na tajemnicę powołania i odpowiedzi na to powołanie. Gdy bierzemy udział we Mszy prymicyjnej i widzimy młodego nowo wyświęconego księdza, to myśl wędruje do tego punktu pierwotnego: że to Bóg powołał, a człowiek odpowiedział na to powołanie. Powołany zostawia wszystko i idzie za Jezusem. To jest tajemnica misterium powołania i odpowiedzi na wolę Boga. W świecie dzisiejszym, w którym liczy się postawa coś za coś, tu i teraz, moja wygoda, mój komfort, moja korzyść, powołanie kapłańskie jest rzuceniem się na głęboką wodę, pójściem w nieznanne. Chrystus mówi: „Pójdź za mną” i apostołowie zostawiają wszystko i idą za Nim. Podobnie ci młodzi ludzie, którzy dzisiaj wybierają drogę kapłaństwa, w sercu odczuwają, że Chrystus ich woła i z odwagą idą w nieznanne — podkreśla ks. Szuszkiewicz.

12.>>

KS. MIROŚLAW ULEWICZ: PAN BÓG DZIAŁAŁ PRZEZ INNE OSOBY

Święcenia kapłańskie przyjął m.in. Polak, Mirosław Ulewicz. Jak mówi w rozmowie z naszym dziennikiem, swoje powołanie odkrył nie od razu.

— Urodziłem się w polskiej katolickiej rodzinie. Co niedziela byliśmy z rodziną w kościele. Kiedy uczyłem się w drugiej klasie, do seminarium wstąpił mój brat i chyba wtedy poczułem pierwszy impuls pójścia tą właśnie drogą. To było pierwsze dziecięce pragnienie. Potem ukończyłem wileńską szkołę im. Władysława Syrokomli, dostałem się na studia na Wileński Uniwersytet Techniczny im. Giedymina. Marzyłem wtedy o własnej rodzinie, własnym domu. Ukończyłem studia, zdobyłem tytuł magistra, podjąłem pracę. Myśl o kapłaństwie wtedy odeszła na dalszy plan. Potem szereg wydarzeń i znaków coraz bardziej skłaniało mnie ku podjęciu decyzji o wstąpieniu do seminarium duchownego. Widocznie Pan Bóg miał swoje plany, zaczął działać przez inne osoby. Czytałem też literaturę duchową, słuchałem konferencji, chodziłem na pielgrzymki. Moje wewnętrzne rozdwojenie pomiędzy duchowym a świeckim życiem zaczęło coraz bardziej skłaniać się ku duchowemu — mówi neoprezbiter ks. Mirosław Ulewicz.

KS. MIROŚLAW JAN DOMAŃSKI: NIEBO ŁĄCZYŁO SIĘ Z ZIEMIĄ

Jak opowiada nowo wyświęcony ksiądz Mirosław Jan Domański, na jego wybór drogi do kapłaństwa wpływ miało kilka czynników.

— Wychowałem się w katolickiej rodzinie. Często widziałem swoich rodziców na kolanach, pogrążonych w modlitwie, trwających w relacji z Panem Bogiem. Ich modlitwa była dla mnie swoistą tarczą duchową. Ukończyłem dzisiejsze Liceum im. Adama Mickiewicza w Wilnie (wtedy to jeszcze było Gimnazjum). To było dobre doświadczenie przyjaźni, poznawania świata, przeży-

Prymicyjna Msza św. ks. Mirosława Ulewicza w rodzinnej parafii pw. Odnalezienia Krzyża Świętego w Wilnie **Fot. FB/Arnoldas Stasiulis**

— Gdy bierzemy udział we Mszy prymicyjnej i widzimy młodego nowo wyświęconego księdza, to myśl wędruje do tego punktu pierwotnego: że to Bóg powołał, a człowiek odpowiedział na to powołanie. Powołany zostawia wszystko i idzie za Jezusem — podkreśla ks. Szuszkiewicz.

wania codzienności. Powołanie odczułem już po szkole. Kiedy nastał czas poszukiwania siebie, sensu życia, zadawałem pytania o sens wiary, Kościoła, istnienia Boga — mówi.

W swym parafialnym kościele pw. Ducha Świętego w Wilnie spotkał wielu przyjaciół, którzy żyli wiarą na co dzień, a parafia stała się swoistym domem.

— Najczęściej spędzałem czas w gronie przyjaciół, ale też w gronie kapłanów, ks. Ronalda Kuźmickiego i ks. Tadeusza Jasińskiego. Są oni dobrym przykładem, jak można żyć wiarą. Ks. Jasiński stał się duchowym ojcem, duchowym przewodnikiem, który niczego nie narzucał, ale przez swoją postawę i dobroć umiał zapalić do działania. Tak zafascynowałem się

Kościółem, Chrystusem — opowiada ks. Domański.

Po szkole dojrzewiała w nim myśl, że droga życia musi mieć jakiś głębszy sens.

— Podczas swej Mszy św. prymicyjnej w kościele Ducha Świętego odczuwałem ogromne wzruszenie. Czułem duże wsparcie i jedność w modlitwie, w której się łączyła cała parafialna wspólnota, rodzina i przyjaciele. Myślę, że moja droga kapłańska, którą zaczynam teraz iść, to owoc tej wspólnoty. Czułem, że Niebo schodzi na ziemię, żeby uczestniczyć w tym wielkim wydarzeniu, w Eucharystii — mówi ks. Mirosław Jan Domański.

NIE ILOŚĆ JEST WAŻNA

Statystyka ostatnich lat jest wyraźna: co roku liczba kandydatów do podjęcia studiów w seminarium nieustannie się zmniejsza.

— Obecnie w Wyższym Seminarium Duchownym im. św. Józefa w Wilnie na 3–6 roku studiuje 17 studentów teologii. Pierwszy i drugi rok studiów odbywa się w Kowieńskim Seminarium, a rok przygotowawczy — w Telszach. Łącznie od roku zerowego do szóstego jest 25 seminarzystów. Myślę, że nie liczba seminarzystów jest ważna, ale ich oddanie Bogu i skuteczne działanie — mówi ks. rektor Andrzej Szuszkiewicz. ■

Uprawianie ogrodu się nie opłaca, mówią ogrodnicy. Dlaczego więc uprawiają?

Honorata Adamowicz

Ogrodnicy w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” jednym głosem mówią, że dzisiaj uprawianie ogrodu się nie opłaca. Dzisiaj pracę w ogrodzie ogrodnicy odbierają raczej jako hobby, relaks czy po prostu ciężką pracę.

— Ja, odkąd siebie pamiętam, zawsze uprawiałam ogród. Jeszcze jakieś 15 lat temu sadziłam więcej, bo na kalwaryjskim rynku sprzedawałam warzywa i to się wówczas bardzo opłacało. Kiedyś z ogrodu można było przeżyć. Dziś już nie. Tak naprawdę nawet dla siebie nie opłaca się sadzić. Ale niektórzy sadzą, bo mają skrawek ziemi i nie wiedzą, co z nią zrobić, inni, bo warzywa wyhodowane we własnym ogródku są zdrowsze i smaczniejsze, jeszcze inni sadzą, bo... lubią. Ale na pewno nikt nie sadzi, bo to się opłaca — mówi Marina Niewierkiewicz z rejonu wileńskiego.

Jak mówi, że nie wyobraża sobie życia bez ogrodu. Praca w ogrodzie to dla niej odpoczynek i, jak mówi, zdrowie.

PRACA, KTÓRA USPAKAJA

— Praca w ogrodzie jest ciężka i jeżeli się jej nie lubi, to dla niektórych może być katorgą. Ja, jak tylko stopnieje śnieg, od razu idę do ogrodu, żeby zanurzyć ręce w ziemi. Tylko pracując w ogrodzie mogę się uspokoić, побыć sama ze sobą. Zimą, gdy nie ma pracy w ogrodzie, czuję się wymęczona. Po ciężkiej pracy w ogrodzie do domu wracam fizycznie wymęczona, ale psychologicznie wypoczęta — opowiada pani Marina.

Regina Ostik także mówi, że dzisiaj nie opłaca się uprawiać ogrodu, ale robi to z przyzwyczajenia. Praca w ogrodzie to dla niej relaks.

— Jeżeli wszystko dokładnie policzyć, to uprawianie własnego ogrodu nawet więcej kosztuje niż kupowanie warzyw w sklepie. W ubiegłym

roku z ciekawości policzyłam, ile kosztuje uprawianie ogrodu bez uwzględniania pracy. Na przykład nasiona kosztują od 80 eurocentów do nawet 3 euro. Żeby w ogrodzie warzywa rosły, trzeba kupić jakieś nawozy, następnie różne środki, żeby lepiej rosło i takie, które chronią od owadów. A w dodatku nie zawsze rośnie tak, jak oczekujemy i czasami trzeba dosiewać. Teraz mamy liczniki na wodę, jeżeli lato jest upalne, trzeba podlewać, a to też kosztuje. I tak, jak to wszystko dodać, to się nie opłaca. Ja sadzę, bo kocham pracę w ziemi i tak smacznych warzyw na pewno nigdzie się nie kupi — przekonuje nasza koleżna rozmówczyni.

OGRODNICTWO WYMIERA

Ogrodnictwo w rejonie wileńskim w nowych osiedlach już prawie nie istnieje.

— Mieszkamy tutaj już trzy lata. Rok temu przyjechała do nas moja mama. Ona nie rozumie, jak mieszkając poza miastem można nie mieć ogródka. Po wielkich kłótniach postanowiliśmy założyć jej mały

ogródek, ale raczej taki dekoracyjny, chociaż rosną w nim warzywa. Kupiliśmy specjalne ogrodzenie, wytyczyliśmy grządki i ona tam się krząta. Oczywiście dobrze jest mieć przy domku grządkę z koperkiem czy szczypiorkiem, ale nic więcej. Mama sadzi tylko tyle, żeby starczyło na lato. Ja to w ogóle nie rozumiem, po co ten ogród, ale dla świętego spokoju niech ma — podkreśla Andrea Popławska.

Tymczasem Tadeusz z rejonu wileńskiego, który akurat kopał rowek, żeby szybciej zeszła woda z ogrodu, powiedział nam, że ogród to każdego roku powód do kłótni z żoną.

— Nie opłaca się sadzić, ale żona każdego roku sadzi coraz więcej i mówi, że to dla dzieci. Ja nie rozumiem, po co to. Dzieci mieszkają w mieście, biorą warzywa wiosną, latem, ale ziemniaki, kapustę czy buraki to nie chcą, bo mówią, że nie mają gdzie przechowywać, a specjalnie przyjeżdżać im się nie opłaca. Ona sobie więc sadzi, a ja na wiosnę to muszę wywozić na kompost — mówi mężczyzna. ■

TVP
WILNO

Ogrodnicy sadzą, bo kochają pracę w ziemi i sądzą, że tak smacznych warzyw na pewno nigdzie się nie kupi **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Tenis stołowy. Gimnazjum w Mickunach w gronie najsilniejszych w kraju

10 kwietnia w Solecznikach odbyły się finały litewskich rozgrywek szkolnych w tenisie stołowym. W rundzie finałowej spotkało się 6 najsilniejszych drużyn chłopców i tyle samo drużyn dziewczęcych.

Droga do finałowego konkursu była bardzo długa, trzeba było przejść trzy etapy – rejonowy, strefowy i międzystrefowy. Po przejściu tych etapów szkoły znalazły się w gronie sześciu najsilniejszych szkół na Litwie.

Do finału weszła także drużyna chłopców i dziewcząt z Gimnazjum w Mickunach. Szkołę reprezentowali: Kaja Tworogał (klasa IV), Karina Milto (klasa IV), Milana Skaiwa (klasa IG), Agnieszka Rackiewicz (klasa IIIG), Arsenij Kanaszkow (klasa IV), Karol Urbanowicz (klasa VI), Sebastian Stefanowicz (klasa VIII).

Dziewczęta z Mickun wygrały cztery mecze i jeden przegrały. Zwyciężyły z szyrwinckim progimnazjum „Atžalyno” 3:0, z Gimnazjum „Vaivorykštės” z Gorzdów 3:0, z Progimnazjum „Jonučiu” z Godlewa 3:1, Gimnazjum „Juventa” z Szawli 3:1. W ostatnim spotkaniu o pierwsze miejsce po zaciętej walce niestety

■ Dziewczęta z Mickun wygrały cztery mecze i jeden przegrały

przegrały 2:3 z wileńskim Gimnazjum im. Jonasa Basanavičiusa.

Zespół chłopców zwyciężył dwa razy, trzy razy przegrał, zajmując ostatecznie 4. miejsce. Tenisiści z Gimnazjum w Mickunach wielokrotnie zwyciężali wśród szkół wie-

skich, a także po raz drugi z rzędu wśród szkół miejskich. ■

Markas Vaitonis
starszy nauczyciel
wychowania fizycznego
Gimnazjum w Mickunach
Fot. archiwum szkolne

Dni Gminy Rudomino: spotkanie z młodzieżą

W dniach 15–21 kwietnia odbyły się Dni Gminy Rudomino. Była to znakomita okazja, aby zanurzyć się w bogatej historii tego regionu, odkryć jego kulturę i gościnność mieszkańców.

Z tej okazji Centralna Biblioteka Samorządu Rejonu Wileńskiego zaprosiła młodzież z Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca na jedno z wydarzeń w bogatym programie promującym historię i kulturę miejscowości Rudomino – spotkanie ze starostą gminy Rudomino Józefem Szatkiewiczem. Dyrektor biblioteki, Mirosław Wojciulewicz, powitał starostę i podkreślił szczególne znaczenie

pielęgnowania lokalnego dziedzictwa oraz budowania silnej wspólnoty dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Spotkanie to było jednocześnie platformą do owocnej wymiany zdań i pomysłów pomiędzy przewodniczącym gminy a młodzieżą. Uczniowie mieli okazję dowiedzieć się wielu ciekawych informacji o miejscowości, m.in. o jej populacji, powierzchni oraz najpopularniejszych atrakcjach turystycznych.

Starosta przybliżył również historię nadania herbu Rudomino oraz jego symbolikę – srebrną tarczę z zielonym drzewem na

fundamencie z czerwonej cegły, reprezentującą energiczną, aktywną i kreatywną społeczność. W swym przemówieniu J. Szatkiewicz podkreślił, że Rudomino jest dynamicznie rozwijającą się gminą, w której młodzi ludzie są nie tylko jej przyszłością, ale mogą też wносить świeże pomysły i energię w rozwój lokalnej społeczności już teraz. Władze gminy dokładają wszelkich starań, aby stworzyć dogodne warunki do samorealizacji młodzieży, rozwoju przedsiębiorczości i edukacji. ■

Inf. Centralna Biblioteka
Samorządu
Rejonu Wileńskiego

Spotkania z Kinem Polskim: „Strzępy” to film kompletny i bezkompromisowy

„Spotkania z Kinem Polskim” to jest nowa inicjatywa Domu Kultury Polskiej w Wilnie oraz Fundacji „Kontrplan”.

Antoni Radczenko

2 maja, w ramach nowego projektu, zostanie pokazany film „Strzępy”. Obraz zaprezentuje reżyserka Beata Dżianowicz wraz ze współpracownikami.

2 maja w sali teatralnej DKP o godz. 18:30 zostanie wyświetlony film „Strzępy” w reżyserii Beaty Dżianowicz, który swą premierę miał na ubiegłorocznym Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni.

— Nie łączymy pokazu filmu ze świętem Konstytucji 3 maja. Pokaz filmu inauguruje nową inicjatywę — „Spotkania z Kinem Polskim”, która jest rezultatem współpracy między Domem Kultury Polskiej w Wilnie a Fundacją „Kontrplan”. Naszym celem jest regularne organizowanie pokazów polskich produkcji filmowych — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Bożena Mieżonis, koordynatorka projektów kulturalnych DKP. W założeniu pokazy filmowe mają odbywać się średnio raz na dwa miesiące.

JEDEN POKAZ TO ZA MAŁO

W ramach Dni Kultury Polskiej w Wilnie, które odbywają się w listopadzie, Fundacja „Kontrplan” organizuje przegląd filmów polskich.

— W nowym cyklu „Spotkania z Kinem Polskim” zależy nam na tym, żeby pokazywać na Litwie dobre, nowe i różnorodne polskie kino. Staramy się wyłącznie o filmy, które sami wcześniej obejrzelśmy i uznaliśmy za ciekawe i wartościowe — oświadcza filmoznawca oraz prezes fundacji Łukasz Skórko.

Listopadowe pokazy filmowe, zaznaczają nasi rozmówcy, pokazują, że w Wilnie jest wielu miłośników polskiej kinematografii. Organizowanie jednego pokazu w ciągu roku jest absolutnie niewystarczają-

„W nowym cyklu zależy nam na tym, żeby pokazywać na Litwie dobre, nowe i różnorodne polskie kino” — mówi Łukasz Skórko **Fot. arch. pryw. Ł.S.**

jące. Są przekonani, że nowa inicjatywa z pewnością przyczyni się do popularyzacji polskiego kina na Litwie. Atutem nowego projektu mają być spotkania z twórcami filmowymi pokazywanych dzieł.

— Dają one publiczności niepowtarzalną możliwość bezpośredniej dyskusji z reżyserami, aktorami, operatorami — dodaje Mieżonis.

DRAMAT RODZINY Z ALZHEIMEREM W TLE

„Strzępy” opowiadają historię mieszkającej na Śląsku rodziny prowadzącej spokojne życie. W tej harmonijnej rzeczywistości nagle pojawia się pęknięcie. Jeden z bohaterów obrazu filmowego Gerard zaczyna dziwnie się zachowywać. Ma problemy z pamięcią, łamie konwenanse i normy społeczne. Są to pierwsze symptomy choroby Alzheimera. Zachowanie mężczyzny staje się nieobliczalne, przez co relacje rodzinne są wystawione na próbę.

Na festiwalu w Gdyni film otrzymał nagrodę za najlepszy debiut oraz nagrodę dla Grzegorza Przybyła w kategorii najlepsza drugoplanowa rola męska. Poza Gdynią obraz został pokazany na Warszawskim Festiwalu Filmowym, gdzie otrzymał Nagrodę Specjalną Jury za scenariusz oraz był nominowany podczas tegorocznej gali Polskich Nagród Filmowych Orły w kategorii najlepszy montaż.

— Już w trakcie pierwszego seansu wiedziałem, że będzie to jeden z moich ulubionych filmów roku, a gdy na ekranie pojawiły się napisy końcowe tylko utwierdziłem się w tym przekonaniu. „Strzępy” to niezwykle szczery, prawdziwy, poruszający i wyśmienicie zagrany film. To autentyczna, pełna emocji i tętniąca życiem historia rodziny stawiającej czoła niezmiernie trudnym wyzwaniom, którą zdecydowanie warto zobaczyć — twierdzi Łukasz Skórko.

16.>>

Filmoznawca zaznacza, że „Strzępy” są filmem „kompletnym i bezkompromisowym”.

— Film przedstawia dramat rodziny dotkniętej chorobą Alzheimera — warto podkreślić, że ta przypadłość nigdy nie jest odosobnionym problemem tylko jednej osoby, co mocno w tym filmie wybrzmiewa. Film Beaty Dżianowicz warto nie tylko obejrzeć, ale też poczuć, przepuścić przez własną wrażliwość, zastanowić się, porozmawiać — zapewnia współorganizator imprezy.

ENTUZJAZM REŻYSERKI

Po seansie filmowym odbędzie się spotkanie z reżyserką i scenarzystką Beatą Dżianowicz, aktorem Grzegorzem Przybyłem, aktorkami Agnieszką Radzikowską oraz Aliną Chechelską. Obecny będzie też montażysta Rafał Listopad. Sprowadzenie na zagraniczny pokaz filmowy tak dużej grupy ludzi wymaga dużo pracy i poświęcenia, ponieważ wymaga skoordynowania harmonogramów wielu osób.

— W tym wypadku spotkaliśmy się z dużym entuzjazmem ze strony reżyserki i ekipy „Strzępów”,

którzy wręcz sami wyszli z inicjatywą przyjechania do Wilna i wzięcia udziału w pokazie z tak dużą grupą, co nas niezmiernie cieszy — podkreśla Skórko.

PROJEKTY, KTÓRE NAWZAJEM UZUPEŁNIAJĄ SIĘ

Fundacja „Kontrplan” współpracuje z DKP od roku 2022. Jest odpowiedzialna za przygotowanie repertuaru filmowego na Dni Kultury Polskiej w Wilnie. W ciągu tego okresu udało się pokazać wileńskiej publiczności dziewięć współczesnych polskich filmów oraz przeprowadzić pięć spotkań z twórcami.

W zamierzeniu inicjatorów oba projekty, czyli listopadowe pokazy oraz „Spotkania z Kinem Polskim” mają się nawzajem uzupełniać.

— Będzie to świetna okazja do zaprezentowania jeszcze większej liczby polskich filmów, które są warte uwagi, ale z różnych względów nie trafiają do regularnej dystrybucji na Litwie. Podobnie jak części seansów w ramach Dni Kultury Polskiej w Wilnie, również i tym cyklicznym pokazom towarzyszyć będą spotkania i dyskusje z twórcami — zapewnia Łukasz Skórko. ■

Projekt „Spotkania z Kinem Polskim” zaznajomi wileńską publiczność z najnowszymi dokonaniem polskiej kinematografii
Fot. Kacper Olszewski, Fundacja Kontrplan

Upamiętnienie Banionisa z wątkiem polsko-litewskim

28 kwietnia 2024 r. aktor Donatas Banionis skończyłby 100 lat. Litewski Związek Kinematografistów zaprezentował najważniejsze role filmowe Banionisa w ramach cyklu „Kino według Donatasa”.

Wśród wyświetlanych pozycji znalazły się też wątki relacji polsko-litewskich.

16 kwietnia w Litewskim Teatrze Narodowym wyświetlono film „Marś, marś! Tra-ta-ta!” z 1964 r. w reżyserii Raimondasa Vabalasa. Film jest polityczną parodią na relacje międzynarodowe i nie tylko.

W filmie widzimy odwieczny konflikt przez pryzmat kochanków, Zigmasa i Jadzę, mieszkających w różnych krajach.

Dwa spierające się ze sobą kraje to Centia i Groszja. Pierwszy kraj ma symbolizować Litwę, drugi ma pokazywać Polskę — choć nie jest to nazwane wprost.

W nocy kochankowie bez problemów przekraczają granice krajów, których strzegą „kumowie”. Jednak pewnego poranka po burzliwej nocy, gorszyjski (czyli, można rzec, polski) major Varnalęsa wpada do niezabezpieczonej rury kanalizacyjnej. Szukając winnych tej sytuacji, „polski” major wskazuje na Zigmasa i Jadzę. Pomiędzy krajami wybucha kolejny konflikt zbrojny.

Apolinary Klonowski na podst. BNS, LKS, sekunde.lt

Fot. Archiwum Litewskiej Literatury i Sztuki, kadr z filmu, opr. wł.

Nowy kierunek dla miłośników dobrych smaków – Litwa w przewodniku Michelin

Michelin ogłasza dodanie Litwy do swojego przewodnika, uzupełniając w nim tym samym reprezentację krajów bałtyckich. Inauguracja Przewodnika Litwa i ogłoszenie premierowego zestawienia litewskich restauracji odbędzie się 13 czerwca w Wilnie.

Inspektorzy Michelin odwiedzili miasta w całym kraju. Byli w Kłajpedzie, Trokach, Kownie oraz w Wilnie. W spektrum ich zainteresowań znalazły się zarówno tradycyjne dania litewskie, jak i te inspirowane kuchnią międzynarodową, ze szczególnym uwzględnieniem produktów lokalnych i sezonowych.

ANONIMOWA OCENA I SZACUNEK DO TRADYCJI

Wyboru dokonano w oparciu o międzynarodową metodologię przewodnika Michelin, polegającą na anonimowej i niezależnej ocenie restauracji na podstawie pięciu kryteriów dotyczących kuchni. Są to: jakość składników, mistrzostwo techniki, smak potraw, osobowość szefa kuchni wyrażona w jego działaniach oraz konsekwencja w utrzymaniu wysokiej jakości menu.

Gwendal Poullennec, dyrektor marki „Guide Michelin” podkreśla: „Przewodnik po Litwie wieńczy wprowadzanie krajów bałtyckich do naszego zestawienia. Będzie to kompleksowe źródło informacji o miejscach gwarantujących najlepsze doznania kulinarne. Nasz wybór podkreśli wyjątkowość litewskiej gastronomii i będzie stanowić uznanie dla talentu, pasji i kreatywności szefów kuchni oraz ich szacunku do kulinarnych tradycji. Nasi inspektorzy kończą prace nad pierwszą selekcją. Z niecierpliwością czekamy na moment, gdy będziemy mogli przedstawić jej wyniki miłośnikom jedzenia na całym świecie”.

WSPARCIE MINISTERSTWA

Przedsięwzięcie jest wspierane przez Ministerstwo Gospodarki i Innowacji RL.

■ Oceniając inspektorzy uwzględniają pięć międzynarodowych kryteriów skupionych wyłącznie na jakości kuchni oferowanej przez restauracje

„Dziedzictwo historyczne i zielone krajobrazy to nie jedyne atuty Litwy. Wszechstronne doświadczenia kulinarne również zdobywają popularność na arenie międzynarodowej i zasłużyły na uznanie przewodnika Michelin.

To wyróżnienie doskonale wpłata się w bogaty gobelin naszej kultury, obchody 700. rocznicy powstania Wilna i wpisanie modernistycznej architektury Kowna na listę UNESCO.

19.>>

■ Litewscy szefowie kuchni dokonali przemiany gastronomii na Litwie

18.>>

Chęć zaprezentowania bogactwa kultury, natury i smaków czyni Litwę gościnnym gospodarzem dla podróżnych, zapraszając ich do odkrywania kompozycji jakości z tradycją i innowacją” — powiedziała minister gospodarki i innowacji Aušrinė Armonaitė.

DYNAMICZNY ROZWÓJ LITEWSKIEJ GASTRONOMII

Znany włoski szef kuchni i instruktor kulinarny, Gian Luca Demarco, mieszkający na Litwie od ponad 16 lat, dostrzega dynamiczny rozwój litewskiej gastronomii na przestrzeni ostatniej dekady. Podkreśla znaczenie pojawienia się Michelin w kraju i zwraca uwagę na idealny moment, w jakim się to dzieje. Według Demarco, litewscy szefowie kuchni dokonali przemiany gastronomii na Litwie czerpiąc z doświadczeń zdobywanych podczas podróży po świecie, pracując z lokalnymi rolnikami poszukując najwyższej jakości składników i doskonaląc smaki. Efektem są arcydzieła w każdej dziedzinie gastronomii, zaczynając od prostych chlebów.

„Z radością przyglądam się rozkwitowi litewskiej sceny gastronomicznej. Litewscy profesjonaliści wznoszą się na wyżyny sztuki kulinarnej, tworząc prawdziwe arcydzieła” — przyznaje Demarco.

Uroczyste ogłoszenie pierwszego zestawienia litewskich restauracji w przewodniku Michelin odbędzie się 13 czerwca br. w Pirklių Klubas w Wilnie.

METODOLOGIA MICHELIN GUIDE

Przewodnik Michelin został stworzony w 1900 roku przez założycieli firmy oponiarskiej Michelin, których celem było zachęcenie rosnącej liczby posiadaczy aut do podróżowania. Od tego czasu publikacja stanowi źródło informacji na temat rozwoju miejsc i kierunków gastronomicznych, prowadzi międzynarodowych podróżników i lokalnych smakoszy do najlepszych restauracji oraz wskazuje gwiazdy światowej sceny kulinarnej.

Anonimowi inspektorzy Michelin niezależnie wybierają restauracje do Przewodnika Michelin Litwa.

Oceniając inspektorzy uwzględniają pięć międzynarodowych kryteriów skupionych wyłącznie na jakości kuchni oferowanej przez restauracje:

- Jakość składników;
- Mistrzostwo techniki;
- Smak potraw;
- Osobowość szefa kuchni wyrażona w jego kuchni;
- Konsekwencja w utrzymaniu wysokiej jakości menu.

Anna Robaczyńska;

A PRIORI Communications

Fot. Lithuania Travel, Simas

Bernotas food

Profesjonaliści sztuki kulinarnej potrafią stworzyć prawdziwe arcydzieła

Fiński Fazer z Kowna przenosi się do Ogre

Fazer

Fazer, fińska międzynarodowa grupa piekarniczo-cukiernicza, rozważa połączenie swoich piekarni w krajach bałtyckich w jedną jednostkę w łotewskim mieście Ogre i zamknięcie piekarni Gardēsis w Kownie, poinformował Fazer we wtorek.

Do 185 pracowników może stracić pracę w Kownie w wyniku zmian, ale do 60 planuje się zatrudnić w Ogre.

Obecnie trwają konsultacje z radą pracowniczą oddziału w Kownie, a produkcja zostanie przeniesiona na Łotwę na początku 2025 roku,

„Zrobimy wszystko, co w naszej mocy, aby wesprzeć naszych pracowników i pomóc im w znalezieniu nowej pracy. Wakaty w innych spółkach Grupy Fazer będą oferowane w pierwszej kolejności tym pracownikom, których zatrudnienie może zostać zakończone” — powiedziała w oświadczeniu Anne Mere, szefowa Fazer Bakery Baltic, która zarządza piekarnią w Kownie.

Inwestycja w nowoczesny magazyn oraz nowe i zmodernizowane procesy produkcyjne w Ogre wyniesie 18 mln euro. Według grupy, posiadanie jednego zakładu produkcyjnego poprawiłoby łańcuch dostaw na wszystkie trzy rynki bałtyckie.

Fazer znany na Litwie jest przede wszystkim z wyższej jakości czekolad o nietypowych smakach — np. z czernicami, a także z batoników Geisha.

Opr. A. K. na podst. BNS
Graf. Fazer

Bogdan Kokotek: „Ważne jest dla nas bycie ostoją języka polskiego na Zaolziu”

O powstaniu teatru polskiego w Czeskim Cieszynie, codzienności sceny polskiej, repertuarze oraz wyzwaniach opowiada Bogdan Kokotek, kierownik artystyczny Sceny Polskiej w Czeskim Cieszynie.

Leszek Wątróbski: Wszystko się zaczęło w roku 1920...

Bogdan Kokotek: ...od lipcowej konferencji rady ambasadorów, spotkania przedstawicieli państw Ententy w belgijskim mieście Spa, z udziałem m.in. Polski, Czechosłowacji i Niemiec. Zdecydowano się wówczas, że ten niewielki skrawek ziemi, nazywany Zaolziem, wchodzący w skład Śląska Cieszyńskiego, znajdzie się w granicach republiki czechosłowackiej. W ten właśnie sposób sto kilkadziesiąt tysięcy Polaków znalazło się poza granicami swojej ojczyzny. I wtedy to, zaczęła się walka, o tożsamość narodową. A jak wiadomo najlepszym orężem w tej walce jest kultura.

Już wcześniej działało na Zaolziu, praktycznie w każdej miejscowości, wiele zespołów tanecznych i chórów, ale również zespołów teatralnych...

Jeszcze przed ostatnią wojną było ich kilkadziesiąt. I z tego społecznego ciśnienia narodził się pomysł, aby zaraz po jej zakończeniu powstała tu — w Czeskim Cieszynie — Scena Czeska. Myślano również o założeniu Sceny Polskiej, aby lepiej można było z tą asymilacją narodowościową walczyć. Pomysł powołania do życia teatru polskiego udało się zrealizować jednak dopiero w roku 1951, paradoksalnie dzięki przychylności kierownictwa ówczesnego Teatru Czeskiego — pana Zajíca i pomocy dyrektora teatru w Bielsko-Białej pana Gąsowskiego. Najbardziej jednak zasłużył się pracownik Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego (PZKO) Władysław Niedoba. To on stworzył Scenę Polską przy Teatrze Czeskim w Czeskim Cieszynie. On też namawiał najzdolniejszych

„Jak wiadomo, najlepszym orężem w walce o tożsamość narodową jest kultura” — mówi Bogdan Kokotek, kierownik artystyczny Sceny Polskiej w Czeskim Cieszynie **Fot. Leszek Wątróbski**

aktorów z wielu teatralnych zespołów amatorskich, aby zrezygnowali ze swojej bardziej intratnej pracy w hucie czy na kopalni i zatrudnili się zawodowo w Scenie Polskiej w teatrze w Czeskim Cieszynie.

Z upływem lat Wasz Zespół zaczęła się profesjonalizować...

Zaczęli bowiem wracać powoli, po studiach, absolwenci szkół teatralnych w Warszawie czy Krakowie pochodzący z Zaolzia. Zaczęli do nas dołączać również aktorzy z Polski. Współpracowali też z nami wybitni reżyserzy i scenografowie z Polski. Wymienię tu Henryka Boukołowskiego, Bohdana Cybulskiego czy Andrzeja Ziemińskiego — dobrze znanych w historii polskiego teatru. Tak więc z roku na rok nasz teatr stawał się coraz bardziej profesjonalny pod względem artystycznym. Dziś Scenę Polską tworzy 16 akto-

rów, inspicjent i sufler. Jesteśmy niezależnym artystycznie ciałem w ramach teatru w Czeskim Cieszynie (Těšínského divadla). Obok nas działa też Scena Czeska, tak samo liczna i pięcioosobowa scena lalek „Bajka” — grająca również po polsku, która powstała wcześniej, tuż po wojnie przy Zarządzie Głównym PZKO. A w roku 2009 znalazła się pod skrzydłami naszego teatru. W naszym teatrze pracuje także ponad stu innych pracowników. Jesteśmy pełnym teatrem. Posiadamy własne pracownie krawieckie czy ślusarskie oraz całą obsługę teatru.

Nasza duża scena dysponuje 375 miejscami. Mamy również scenę mniejszą, z której korzysta teatr lalkowy „Bajka” dla 120 osób i trzecią — najmniejszą, najbardziej chyba kameralną, dla 50 osób.

20.>>

Pokazujemy w zasadzie cały repertuar polskich autorów. Jesteśmy przecież jedynym teatrem w naszym mieście. Staramy się, aby nasz repertuar był eklektyczny — poczynając od klasyki po teatr współczesny, od przedstawień dla dzieci i młodzieży po komedie i dramaty — z akcentem na literaturę polską. W każdym sezonie musi być minimum jedna sztuka polska i klasyczna, i współczesna.

Wasze ostatnie premiery to...

Niedawno wystawialiśmy sztukę czeskiego autora Ivana Olbrachta, syna czeskiego pisarza i adwokata Antala Staškamusicalu „Ballada dla bandyty”. Inspiracją do jej napisania był pobyt na Rusi Zakarpackiej oraz informacje, jakie zebrał na temat Nikoły Szuhaja, autentycznej postaci ze wsi Koloczawa, wokół której powstało wiele legend. Olbracht nie napisał realistycznego czy naturalistycznego dramatu o zbrodni i karze, lecz epicką syntezę rzeczywistości i poezji, sięgającą do ponadczasowości i symboliki mitu. Kolejną była sztuka pt. „Księżniczka na opak wywrócona” — Calderona de la Barki, zaliczanego do grona najwybitniejszych przedstawicieli złotego wieku teatru hiszpańskiego. Dzieło to oparte zostało na wątku miłosnym i komicznych nieporozumieniach. W sezonie przygotowujemy pięć premier. Są takie, które żyją tylko jeden sezon, ale i takie, które są cały czas w naszym repertuarze — głównie te, które są skierowane dla młodzieży.

Gracie najczęściej w klasycznym języku literackim...

Ważne jest dla nas bycie nośnikiem i ostoją języka polskiego tutaj na Zaolziu. Ale raz, na dwa czy trzy sezony, staramy się z pozytywnym skutkiem dotykać tzw. literatury regionalnej. Są to bądź sztuki grane gwarą Śląska Cieszyńskiego, bądź napisane przez miejscowych. Ostatnim takim przykładem był, cieszący się dużą popularnością, spektakl „Krzywy kościół” Kariny Lednickiej. Była to opowieść o eksplozji w karwińskiej kopalni „Franciszka” — która wydarzyła się 14 czerwca 1894

■ Plakat ze spektaklu „Krzywy kościół” Kariny Lednickiej Fot. arch. Sceny Polskiej

r. i była jedną z największych katastrof górniczych tamtego okresu. O tej wielkiej tragedii przypomina symboliczny grobowiec 235 ofiar na cmentarzu w starej Karwinie. W wyniku szkód górniczych i związanych z nimi wyburzeń budynków tamtego miasta już nie ma, ocalał tylko kościół św. Piotra z Alkantary. Ta czeska autorka wysoko cenionego przez krytyków i czytelników „Krzywego kościoła” urodziła się w Karwinie. Praca ta stała się nawet książką roku w Republice Czeskiej.

Jaka jest Wasza publiczność? Dla kogo gracie?

Nasza publiczność jest bardzo wymagająca. Jesteśmy przecież ich teatrem i z nią związani od wielu już lat. A tradycje teatralne na Zaolziu są cały czas bardzo żywe. Działają tu przecież nadal liczne teatralne zespoły amatorskie. Wspomnę tu może tylko Teatr im. Jerzego Cieniały działający przy Miejskim Kole PZKO w Wędryni obchodzący niedawno jubileusz swego 120-lecia czy „Teatrzyk Bez Kurtyny” działający od roku 2018 przy Miejskim Kole PZKO w Karwinie-Frysztacie.

Takich amatorskich teatrów mamy na Zaolziu blisko dziesiątkę.

22.>>

■ Scena ze spektaklu „Krzywy kościół” Fot. arch. Sceny Polskiej

21.>>

Kto Was finansuje?

Teatr cieszyński (Těšínské divadlo) jest finansowany przez województwo północno-morawskie (odpowiednik polskiego urzędu marszałkowskiego). Jesteśmy teatrem półobjazdowym — tzn. część przedstawień gramy u siebie, w naszej siedzibie, a część w terenie w okolicznych miastach — takich jak: Karwina, Hawierzów, Orłowa czy Trzyniec. Dawniej graliśmy też w mniejszych ośrodkach — np. czytelnicy wędryńskiej czy w domu PZKO w Mostach. Często również wyjeżdżamy do Polski. Byliśmy już z naszymi przedstawieniami m.in. w Warszawie, Krakowie, Lublinie i Gdańsku. W październiku 2023 r. braliśmy udział w festiwalu teatrów mniejszości narodowych w Budapeszcie.

Jest Pan aktorem i reżyserem...

... i kierownikiem artystycznym Sceny Polskiej. I wreszcie absolwentem Wyższej Szkoły Artystycznej w Warszawie, jeśli chodzi o aktorstwo i reżyserię. Staram się aktualnie, przynajmniej raz w sezonie, reżyserować jakąś sztukę. Urodziłem się i mieszkam od lat w Stonawie — niewielkiej wsi położonej 15 km od Cieszyna. I zaraz po studiach w Polsce, wróciłem tu i związałem się na stałe z naszym teatrem — z przerwami na studia i dwuletnią pracą w teatrze w Płocku. Z wielką też przyjemnością wspominam sztuki Emila Zegadłowicza („Powsinogi beskidzkie” z roku 1923; „Lampka oliwna: tragedia w trzech aktach z 1924 i „Głaz graniczny” z 1925), który urodził się niedaleko od nas. I który pisał piękną gwara śląską zbliżoną do naszej gwary zaolziańskiej. I za dwie z nich dostaliśmy ogólnopolską nagrodę — na opolskim Festiwalu Klasyki Żywej. Zależy mi bardzo na utrzymaniu wysokiego poziomu artystycznego. Wypada tylko sobie życzyć, aby asymilacja nie postępowała tak szybko i aby polskiego widza było cały czas pod dostatkiem, bo nie ukrywamy, że nas tu Polaków na Zaolziu nadal powoli ubywa. I z każdym spisem ludności liczba ta ulega zmniejszeniu. Według ostatniego jest nas tu aktualnie ok. 30 tys. I aby nasze władze nadal na nas przychylnie patrzyły, tak jak to robiły dotąd.

■ Krzyż w miejscu 20 zamordowanych polskich żołnierzy wziętych do niewoli w Stonawie **Fot. arch. pryw.**

Jakie plany ma Wasz teatr na najbliższą przyszłość?

W tym roku ma się rozpocząć poważny remont naszego teatru. Scena Polska będzie więc zamknięta co najmniej przez rok. Będąc jednak

teatrem półobjazdowym, będziemy więcej grali w terenie. Będzie to jednak pewne znaczące dla nas utrudnienie, ale i z tym jakoś sobie poradzimy. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski

Zbrodnia w Stonawie

Mord dokonany na polskich żołnierzach wziętych do niewoli przez wojska czechosłowackie 26 stycznia 1919 r. w Stonawie w czasie walk o Śląsk Cieszyński. Żołnierze zostali zakłuci bagnetami, a następnie dobiti kolbami karabinów. Łącznie w zbiorowym grobie pochowano 20 żołnierzy, z tego kilku poległych wcześniej w walce i co najmniej siedmiu zamordowanych po wzięciu do niewoli. Dokumentację zbrodni przeprowadził stonawski ks. Franciszek Krzystek, na którego prośbę dokonano dokumentacji fotograficznej zamordowanych, zidentyfikowano część żołnierzy i przeprowadzono zbiórkę na potrzeby pochówku.

Podczas czechosłowackich rządów na Zaolziu kwestię zbrodni w Stonawie cenzurowano. Jedynie w krótkim okresie rządów polskich w latach 1938–1939, w dwudziestą rocznicę zbrodni, ofiary mordu upamiętniono uroczystością złożenia kwiatów, podczas której przemawiał wojewoda śląski Michał Grażyński. Od jesieni 2018 r. dzięki działaczom Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Stonawie na zbiorowej mogile jest nowa tablica z danymi wszystkich pochowanych, które na podstawie źródeł polskich i miejscowych ustalił historyk amator Stanisław Kuba.

„Lampka szampana”
w Dzień Matki
ZA DARMO!
Idy Teatralne 2024

▶ **(NIE)ZNANA** ◀

MONODRAM NA PODSTAWIE ZAPISKÓW MARILYN MONROE

5 Maja
2024
godzina **17.00**
Czas trwania: 90 minut wiek: 13+

W roli tytułowej: **JUSTYNA STANKIEWICZ**

REŻYSERIA: **LILA KIEJZIK** SCENARIUSZ: **SŁAWOMIR GAUDYN**
FORTEPIAN: **VIKTORIJA GAN** ŚWIATŁA I DŹWIĘK: **ARTUR ARMACKI**
PRODUKCJA: **POLSKI TEATR STUDIO W WILNIE** CHOREOGRAF: **MARTA INGAUNE**

Wileński Teatr LEGENDOS ul. Kalvarijų 85, Wilno

foto: Bartosz Fijałkowski

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. +370 602 05 044

Skupujemy samochody. Na Litwie. Drogo. Rozliczamy się na miejscu. 24/7, Tel. +370 671 21 231

Skupujemy, zbieramy złom w Wilnie i rejonie wileńskim. Demontujemy, nieodpłatnie wywozimy. Tel. +370 612 16953

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. +370 678 003 83; +370 679 46 521

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. +370 670 06 868

SPRZEDAŻ

Sprzedam działki: 2 ha w rejonie solecznickim i 1,3 ha w rejonie trockim (wieś Dembina). Cena do uzgodnienia. Tel. +370 655 53 839

PRACA

Kobieta poszukuje pracy. Proponować różne warianty. Tel. +370 673 70723.

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPIJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

UAB „KLION”
zatrudni
PRACOWNIKA SKLEPU,
MAGAZYNU
Wynagrodzenie od 800 euro
Miejsce pracy:
Vilnius, Birbinių g. 4A
Tel.: 8 685 04080,
e-mail.: info@klion.lt

UAB Adeza oferuje pomoc w prowadzeniu księgowości.

Sporządzamy i składamy miesięczne/roczne deklaracje podatkowe/sprawozdania finansowe. Konsultujemy w sprawach: zarządzania finansami, automatyzacji procesów księgowych, tworzenia biznes planów, analizowania bieżącej sytuacji finansowej.
Tel. +37065550699, info@adeza.lt

Spotkania z Kinem Polskim #1

STRZĘPY

2 maja 2024, 18:30

Dom Kultury Polskiej w Wilnie (sala teatralna)

Goście:

Beata Dżianowicz | reżyserka

Grzegorz Przybył | aktor

Agnieszka Radzikowska | aktorka

Alina Chechelska | aktorka

Rafał Listopad | montażysta

Prowadzenie:

Łukasz Skórko | filmoznawca

Organizatorzy:

FUNDACJA KONTRPLAN

Zaproszenia na pokaz do odbioru w DKP, pokój 203 oraz na recepcji.

TVP WILNO	
7.00	S. anim. „Żubr Pompik”
7.05	Ugotuj nam bajkę
7.25	S. anim. „Stacyjkowo”
7.35	Pożyteczni.pl
8.00	Info Wilno
8.15	Studio Wilno
8.35	Rozmowy (nie) wygodne
9.35	S. „Sześć siostr”
10.30	Na tropie przypraw
10.55	Gra słów
11.15	Ugotuj nam bajkę
11.35	S. anim. „Żubr Pompik”
11.45	Ukryte skarby
12.10	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35	S. „Leśniczówka”
13.00	Info Wilno
13.05	Całkiem niezła historia
13.15	Prywatne życie zwierząt
13.40	Szansa na sukces
14.40	S. „Pasjonaci”
15.05	Słownik polsko@polski
15.35	Dobre historie
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Klan”
16.45	S. „Barwy szczęścia”
17.10	S. anim. „Stacyjkowo”
17.20	Raport naukowy
17.45	S. „Ja wam pokażę!”
18.35	Z historią na Ty
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	„19.30”
20.55	„Pytanie dnia”
21.00	„IRA na dobry wieczór” widowisko
21.50	Kulisy dobrego humoru
23.00	S. „Archiwista”
23.40	Info Wilno
23.55	Studio Wilno
00.15	Z historią na Ty
00.45	„19.30”

LRT TV	
6.02	Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
9.00	S. „Morderstwa na północy”
9.50	S. „Komisarz Rex”
10.40	S. „Cała Schnell”
11.30	S. „Policja berlińska”
12.20	S. dok. „Tematy wideo w Japonii”
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	Bitwa na czerpaki
14.00, 15.00, 16.00,	Wiadomości
14.20, 15.15	Dzień dobry Litwo
16.15	S. „Raj dla kobiet”
17.00	S. „Obietnica”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Specjalny program kampanii referendalnej
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Urodzeni w tym samym dniu
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Erynie”
23.45	S. „Komisarz Rex”
00.35	Życie na wsi jest dobre
6.00	Filmy anim.
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	S. „Płomień”
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Krwawe kwiaty”
12.00	Wiadomości
13.20	Panna chłopka
14.30	S. „Mam na imię Farah”
15.30	S. „Aromat miłości”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Całuję. Ruta
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Zaufanie”

dramat 00.25 S. „S.W.A.T.”	
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Dokąd teraz?
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Dynastie
8.30	Menora
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Życie na wsi jest dobre
12.30	To jest mój ogród
13.00	Zacznij od siebie
13.00	Zielona półka
14.00	Dzień Kultury
14.30	„Netanjahu, Ameryka i droga do wojny w Gazie” film dok.
15.30	S. „Z pamiętnika położnej”
16.30	Dzień dobry, Litwo
18.30	Prognoza
19.00	Pełnia LRT OPUS
19.30	„Filary nieba - dźwięczące synagogi” film dok.
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Gdzie jesteś, Bernadette?” komediodramat
23.20	Spacery
23.50	Niezapomniane Wilno
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
00.40	(Nie)stracone pokolenie
6.00	Seriale anim.
7.45	S. „Płonący ogień”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Trójkąt miłosny”
11.00	S. „Romans z detektywem”
12.00	S. „Rodzina”
14.00	S. „Cabo”
15.00	S. anim. „Simpsonowie”
16.00	TV3 wiadomości
16.30	TV Pomoc

18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Gliny”
20.30	S. „Jeden śmiech”
21.00	„TOP 3”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Londyn w ogniu” dramat
00.25	S. „ZeroZeroZero”
	
6.00	„Zasady mojej kuchni”
7.20	S. „Puchacz”
8.00	S. „Oddział nr 44”
9.00	S. „Hudson i Rex”
10.00	S. „CSI. Miami”
11.00	S. „Świeża krew”
12.00	S. dok. „Mania chomikowania”
13.00	„Zasady mojej kuchni”
14.50	S. „Wojny glin. Charków”
15.55	S. „Hudson i Rex”
17.00	S. „Rekrut”
18.00	S. „CSI. Miami”
19.00	S. „Magnum: Detektyw z Hawajów”
20.00	„Ale numer!”
21.00	„Raid 2” thriller
00.05	„Mechanik: Prawo zemsty” thriller
	
5.30	Nowy dzień
6.30	S. dok. „Straszne zjawiska przyrody”
7.30	W świecie koszykówki
8.00	Redakcja T. Gailius
9.00	S. „Ocalić Wierę”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Raj”
12.00	O przyjemnościach łaźni
12.30	Formuła zdrowia
13.00	Nowy dzień
14.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00	Realna mistyka
16.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00	Redakcja. T. Gailius
18.00	Reporter

18.20	Sport. Pogoda
18.30	Anatomia mieszkania
19.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.20	S. „Ocalić Wierę”
21.25	S. „Raj”
22.30	Reporter
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
23.30	Redakcja. T. Gailius
00.30	S. „Historia jednego przestępstwa”
	
5.40	S. „Bosch”
7.30	S. „Cobra 11”
8.30	„Magazynowe wojny”
9.00	„Zwiadowca przeszłości”
9.30	S. „Goldbergowie”
10.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00	S. „Supermarkiet”
12.00	„Talenty Ameryki”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Bosch”
18.00	S. „Simpsonowie”
19.00	S. „Supermarkiet”
20.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00	„Helikopter w ogniu” dramat
23.55	S. „Ratownicy”
00.55	S. „Bibliotekarze”
	
6.00	S. „W rękach losu”
7.00	S. „Czarownica”
8.00	S. „Ślepa”
9.00	S. „Zakazany owoc”
10.00	S. „Major Crimes”
11.00	S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00	S. „Zabójcze umysły”
13.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Partnerki”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	S. „Bądź ze mną”
17.00	S. „Gry losu”
18.00	S. „Ślepa”
19.00	S. „Doktor House”

20.00 S. „Prawo i porządek”	aktualne”	Polonii - Wschód”	zimnej wojny”	mnichów”
21.00 S. „Uwięziony”	9.40 „Ukraińska czytanka”	19.10 „Wilnoteka”	20.30 „Wojownicy czasu”	16.50 „Ma się rozumieć”
23.20 S. „Pacifist Criminal”	10.05 S. „Komediantka”	20.25 „Pytanie dnia”	21.00 S. „Polskie drogi”	17.00 Informacje dnia
01.40 S. „Spirala”	11.10 „Niech żyje wolność” komedia	20.30 „19.30”	22.30 „Warszawa: miasto podzielone”	17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
	12.45 „Rzecz Polska”	20.55 „Pytanie dnia”	23.35 „Marzyciele”	17.35 „Sól ziemi”
6.15 S. „Dziedzictwo”	13.15 „Którędy po sztukę”	21.25 S. „Ekstradycja I”	00.00 S. „Zmiennicy”	18.05 „Akademia pro-life”
7.05 S. „Złoty chłopak”	13.30 „Malarstwo dekoracyjne impresjonistów” film dok.	23.15 „Polonia 24”	01.05 „Wtórnik” film dok.	18.15 Muzyczne chwile
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	14.40 „Mistrz. Jan Matejko znany i nieznan” film dok.	23.50 „Ja to mam szczęście!”		18.30 „Odpowiedzialni za Kościół”
8.30 „Pełnia wiary”	16.25 „Dzieci słońca” dramat	00.10 „Teleexpress Extra”	6.00 „Nie oplataj mnie śmierci” film dok.	19.05 Informacje dnia
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”	18.15 S. „Komediantka”	00.30 „Panorama”	7.00 Audycja Generalna papieża Franciszka w Watykanie (powt.)	19.15 „Rozmowy niedokończone”
9.50 S. „Ranczo”	19.20 „Tamte lata, tamte dni”		7.50 Muzyczne chwile	20.25 Święty na każdy dzień
10.45 S. „Komisarz Alex”	20.00 „Legends opery”	7.00 „Był taki dzień”	8.00 „Po stronie prawdy”	20.30 S. anim.
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	21.00 „Hala odlotów”	7.02 „Marzyciele”	8.55, 18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	22.05 „Do utraty tchu” film fab.	7.25 S. „Wojenne dziewczyny”	9.00 Informacje dnia	21.20 Modlitwa różańcowa
13.10 „Agrobiznes”	23.55 S. „Oficerowie”	8.10 „Polacy na ratunek Żydom”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	21.50 „Głos Polski”
13.35 „To się oplaca”		8.20 „Był taki dzień”	9.35 „Słowo życia”	22.00 Apel Jasnogórski
13.55 S. dok. „U wybrzeży Nowej Zelandii”	7.00 „Gra słów. Krzyżówka”	8.25 „Okrasa łamie przepisy”	9.40 „Poznajemy Polskę”	22.20 Informacje dnia
15.00 S. „Złoty chłopak”	7.30 „Słownik polsko@polski”	8.50 „Kamperem po Południu”	9.55 Święty na każdy dzień	23.00 S. „Głos serca”
15.55 „Jaka to melodia?”	8.00 „Jak to działa - Ekologia”	9.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	10.00 „Na zdrowie”	23.55 „Krwawy poniedziałek” film dok.
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	9.20 „Encyklopedia II wojny światowej”	10.20 S. anim.	00.00 „To się nie kończy... Historia dzieci z obozu na Przemysłowej” film dok.
17.05 S. „Dziedzictwo”	12.10 „Nad Niemnem”	9.45 „W kotle historii”	10.45 „Historie obozowe” (3) film dok.	00.55 Święty na każdy dzień
18.00 „Teleexpress”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	10.15 S. „Janka”		
18.20 „Jaka to melodia?”	13.00 „Gość Poranka”	10.45 „Dzika Polska”	7.00 Fani czterech kótek	9.00 Jak to jest zrobione?
18.55 S. „Klan”	13.25 „Ludzie z dobrego towarzystwa”	11.10 „Ekspertyza”	10.00 Łowcy klasyków	11.00 Nagi instynkt przetrwania
19.25 S. „Leśniczówka”	13.50 S. „O mnie się nie martw”	11.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	12.00 Ocalić dom	12.00 Ocalić dom
20.00 „Jeden z dziesięciu”	15.30 „Widzący w ciemności” film dok.	12.00 „Był, nie minęło”	17.00 Skarby z szopy	17.30 Walka o bagaż
20.30 „19.30”	16.35 S. anim. „Miś Uszatek”	12.20 „Marzyciele”	18.00 Fani czterech kótek	19.00 Jak to jest zrobione?
20.55 „Pytanie dnia”	16.45 „Mały pingwin Pik – Pok”	12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	19.30 Jak to działa?	20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.15 „Reporterzy”	17.00 „Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia”	13.10 „Był taki dzień”	20.00 Łowcy staroci: renowacje	21.00 Łowcy staroci: renowacje
21.35 S. „Ojciec Mateusz”	18.00 Teleexpress	13.15 „Myśliciele”	22.00 Łowcy staroci: renowacje	23.00 Łowcy staroci
22.30 „Sprawa dla reportera”	18.20 „Gra słów. Krzyżówka”	13.40 „Wojownicy czasu”	00.00 Nagi instynkt przetrwania	
23.30 „Sanktuarium Sulisławice Cudowna Historia” film dok.	18.50 S. „Leśniczówka”	14.10 „Studium zbrodni” film dok.		
00.35 S. „Morderstwa w Cotentin”	19.20 „Polskie Parki Narodowe”	14.55 „Był taki dzień”		
	19.50 „W obiektywie	15.00 „Diabelne szczęście” film dok.		
9.00 „Muzyczne poranki”		15.50 S. dok. „Najmniejsze kraje Europy”		
9.15 „Wydarzenie		16.45 „Giganci historii”		
		17.35 S. „Kuchnia Polskich Żydów”		
		18.00 „Nad Niemnem”		
		19.00 S. „Wojenne dziewczyny”		
		19.40 „Polacy na ratunek Żydom”		
		19.55 „Archiwum		

7.00 Tajemnice dzikich zwierząt
7.10 Superkrowe ABC
7.35 Tajemnice sal operacyjnych
8.00 Info Wilno
8.15 Studio Wilno
8.35 Polonia 24
9.05 Jak żyje las...
9.30 Języczek u wagi
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Okrasa łamie przepisy
10.55 Gra słów
11.20 Superkrowe ABC
11.50 Lena na Kaukazie
12.15 Fajna Polska
13.00 Info Wilno
13.05 Pozyteczni.pl
13.30 Zakochaj się w Polsce
13.50 Kulisy dobrego humoru
14.40 Va Bangué
15.30 Historie wileńskie
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Tajemnice dzikich zwierząt
17.20 Superkrowe ABC
17.45 S. „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 S. „Ranczo”
20.20 Języczek u wagi
20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Plan Zbawiciela” dramat
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.20 S. dok. „Rzecz Polska”
00.35 „19.30”
01.10 S. „Na dobre i na złe”

6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,

8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morderstwo na północy”
9.50 S. „Komisarz Rex”
10.40 S. „Cała Schnell”
11.30 S. „Policja berlińska”
12.20 S. dok. „Tematy wideo w Japonii”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Bitwa na czerpaki
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Przepisy na dobre życie
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Pseudonim „Banderas” dramat
00.35 „Gemma Boveri” dramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Płomień”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Panna chłopka
14.30 S. „Mam na imię Farah”
15.30 S. „Aromat miłości”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Gorące krzesło” thriller
23.05 „Punisher: Strefa wojny” film fab.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Herbata
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Urodzeni tego samego dnia

8.30 Babciu, naucz mnie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Śniadanie u sąsiada
12.00 Dajmy czadu!
13.05 Dainų dainelė 2024
14.30 „Filary nieba - dźwięczące synagogi” film dok.
15.30 S. „Z pamiętnika położnej”
16.30 Dzień dobry, Litwo
18.30 7 dni Kowna
19.00 Dzień Kultury
19.30 W sercu Litwin
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Skrzydło czy nóżka” komedia
23.20 Pełnia LRT OPUS
23.50 Niezapomniane Wilno
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)
00.40 „Gdzie jesteś, Bernadette?” komediodramat

6.00 Seriale anim.
7.45 S. „Płonący ogień”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Trójkąt miłosny”
11.00 S. „Romans z detektywem”
12.00 S. „Rodzina”
14.00 S. „Cabo”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
17.55 Pomysł z IKEA na dom
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Shrek Trzeci” film anim.
21.20 „Zabójcze maszyny” film fab.
23.55 „Królowa balu” thriller

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.35 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.35 S. „Oddział nr 44”
9.35 S. „Hudson i Rex”
10.30 S. „CSI. Miami”
11.30 S. „Świeża krew”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
14.50 S. „Wojny glin. Charków”
15.55 S. „Hudson i Rex”
17.00 S. „Rekrut”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 Wrestling
21.00 „Taxi 4” komedia
22.55 „Raid 2” thriller

5.30 Nowy dzień
6.30 S. dok. „Straszne zjawiska przyrody”
7.30 Akademia wsi
8.00 Redakcja. T. Gailius
9.00 S. „Ocalić Wierę”
10.00 S. „Ślad”
11.00 S. „Raj”
12.00 Życie w biznesie
12.30 Litewskie szkoły
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 Godzina TV Wolność
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Łatwe do zrobienia
19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00 Reporter
20.20 S. „Ocalić Wierę”
21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Godzina TV Wolność
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.35 S. „Bosch”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 S. „Goldbergowie”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Supermarkiet”
12.00 „Talenty Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „Bosch”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Supermarkiet”
20.00 „Gliny”
21.00 Wiadomości
22.00 „Stażyści” komedia
00.30 „Ostatnia misja USS Indianapolis” dramat

6.00 S. „W rękach losu”
7.00 S. „Czarownica”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Ślepa”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Milczący świadek”
23.15 S. „Black Sands”
01.35 S. „Uwięziony”

6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej

8.30 Góry „Agape Blisko Ciebie”	20.40 „Portrety” 21.00 „Noc myśliwego” dramat	przepisy” 8.45 „Kamperem po Południu”		Sakrament” 17.40 „Prosto o gospodarce”
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”	22.55 „Hala odlotów” 00.00 S. „07 zgłoś się”	9.00 „Przypadek Polski. Polityka i idee”	6.00 „Mazurek Dąbrowskiego” - od piosenki żołnierskiej do hymnu narodowego” reportaż	18.00 „Spór o Morskie Oko” reportaż
9.50 S. „Ranczo” 10.45 S. „Komisarz Alex”		9.15 „Był taki dzień” 9.20 „Nie taka prosta historia”	6.30 „Ze szkolnej ławki”	18.30 „Geopolityka” 18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”	7.00 „Gra słów. Krzyżówka”	9.45 „Archiwum zimnej wojny”	7.40 „Więzy krwi” film dok.	19.00 Modlitwa Regina Coeli
12.35 „Okrasa łamie przepisy”	7.30 „Zakochaj się w Polsce”	10.15 S. „Szaleństwo Majki Skowron”	8.45 „Mateczniki polskości”	19.05 Informacje dnia
13.10 „Agrobiznes”	8.00 „Makłowicz w podróży”	10.40 „Był taki dzień”	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	19.15 „Westerplatte Młodych”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	10.45 „Dzika Polska”	9.00 Informacje dnia	20.00 „Warto zauważyć...”
13.55 S. dok. „U wybrzeży Nowej Zelandii”	12.10 „Wilnoteka”	11.10 „Gniewosz Plamisty” film dok.	9.15 „Polski punkt widzenia”	20.30 S. anim.
15.00 S. „Złoty chłopak”	12.30 S. „Lepsza połowa”	11.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	9.40 „Słowo życia”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
15.55 „Jaka to melodia?”	13.00 „Gość Poranka”	12.00 „Było, nie minęło”	9.45 „Muzeum Powstania Warszawskiego” reportaż	21.20 Modlitwa różańcowa
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	13.20 „To jest grane”	12.25 „Marzyciele”	10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
17.05 S. „Dziedzictwo”	13.50 S. „M jak miłość”	12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	10.35 Święty na każdy dzień	22.00 Apel Jasnogórski
18.00 „Teleexpress”	15.35 „Polonia 24”	13.15 „W labiryncie”	10.45 „Jestem mamą”	22.20 Informacje dnia
18.20 „Jaka to melodia?”	16.15 S anim. „Między nami bocianami”	13.40 „Był taki dzień”	11.00 Informacje dnia	22.40 „Polski punkt widzenia”
18.55 S. „Klan”	16.40 „Ale talent”	13.45 „Warszawa: miasto podzielone”	11.15 „Rozmowy niedokończone”	23.00 S. dok.
19.25 S. „Leśniczówka”	16.50 „Szansa na sukces. Opole 2024”	14.55 „Wtórnik” film dok.	12.25 „Głos Polski”	23.00 S. „7 Kościołów Apokalipsy”
20.00 „Jeden z dziesięciu”	17.45 „Ja to mam szczęście!”	15.50 S. dok. „Legends Europy”	12.35 Muzyczne chwile	23.35 „Polacy w Bitwie o Anglię” film dok.
20.30 „19.30”	18.00 Teleexpress	16.45 „Giganci historii”	12.45 „Życie według Świętego Jana Pawła II”	00.20 Święty na każdy dzień
20.55 „Pytanie dnia”	18.20 „Gra słów. Krzyżówka”	17.30 „Kuchnia Polskich Żydów”	13.00 Modlitwa Regina Coeli	00.25 „Regał”
21.15 „Reporterzy”	18.50 S. „Leśniczówka”	17.50 „Był taki dzień”	13.03 Informacje dnia	
21.35 „Jak rozpętałem II wojnę światową” (2) komedia	19.20 „Zakochaj się w Polsce”	18.00 S. „Nad Niemnem”	13.20 „Lotte - małopolska Inka wczoraj i dzisiaj” film dok.	7.00, 13.00, 18.00 Fani czterech kótek
23.00 S. „Matylda”	19.50 „Ola Polonia”	19.00 S. „Wojenne dziewczyny”	14.25 Święty na każdy dzień	9.00, 19.30 Jak to jest zrobione?
23.55 „Ogień zwalczaj ogniem” film akcji	20.10 „Niezwykłe historie Biało-Czerwonych”	19.40 „Polacy na ratunek Żydom”	14.30 Msza święta z Jasnej Góry	10.00 Łowcy klasyków
	20.25 „Pytanie dnia”	19.55 „Śladami Eskulapa”	15.20 Muzyczne chwile	11.00 Nagi instynkt przetrwania
9.00 „Muzyczne poranki”	20.30 „19.30”	20.20 „Niezwykłe historie z pocztówek”	15.30 „Drzwi do lasu”	12.00 Ocalić dom
9.20 „Wędrowiec Polski”	20.55 „Pytanie dnia”	20.35 „Polskie 100 lat”	15.55 „Słowo życia”	14.00 Fani czterech kótek: samochody marzeń
10.00 S. „Komediantka”	21.25 S. „Na dobre i na złe”	21.00 S. „Polskie drogi”	16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	15.00 Ocalić dom
11.10 „Dzieci słońca” dramat	22.20 S. „Na sygnale”	22.20 „Czego nie mogliśmy wykrzyknąć” film dok.	16.20 „Mocni w wierze”	17.00 Skarby z szopy
12.55 „Słobobranie”	23.15 Serial	23.15 S. „Śmieciarz”	16.50 „Ma się rozumieć”	17.30 Walka o bagaż
13.35 „Legends opery”	00.10 „Teleexpress Extra”	00.45 S. „Zmiennicy	17.00 Informacje dnia	19.00 Jak to działa?
14.35 „Kot” dramat	00.30 „Panorama”		17.10 „Siódmy	20.00 Fani czterech kótek: renowacje
16.10 „Śpiewnik Komedy” koncert				21.00 Truckerzy
18.05 „Krafftówna w krainie czarów” film dok.	7.00 „Był taki dzień”			22.00 Szwedzka kontrola celna
19.40 „Reżyserzy’	7.02 „Marzyciele”			23.00 Najszybsze pościgi Ameryki
	7.25 S. „Wojenne dziewczyny”			00.00 Nagi instynkt przetrwania
	8.05 „Polacy na ratunek Żydom”			
	8.20 „Okrasa łamie			

TVP WILNO	
7.00	Świat od świtu do zmierzchu
7.35	Anna Dymna - spotkajmy się
8.00	Rok w ogrodzie
8.30	Niezwykłe miejsca
8.40	S. „Polskie drogi”
10.05	„Przyjaciele – Nowa droga życia” widowisko
10.15	Ugotuj nam bajkę
10.35	S. „Hotel pod żyrafą”
11.25	Imbir i Cytryna
11.50	S. „Plebania”
12.35	Anna Dymna - spotkajmy się
13.05	Przyrodnik na tropie
13.30	Giganci historii
14.20	Fajna Polska
15.10	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.05	Rozmowy w Mackiewiczówce
17.30	Nowe spojrzenie
18.05	S. „Wiedźmin”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.25	Tygiel
19.50	S. dok. „Rzecz Polska”
20.00	Polacy to wiedzą!
20.30	„19.30”
20.50	„Gość 19.30”
21.00	The Voice Kids
23.15	S. „Ranczo”
01.00	Info Wilno
01.35	Nowe spojrzenie
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	STOP linia
6.30	Weranda
7.00	Dokąd dalej?
7.55	Złoty umysł
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Zielona półka
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Białoruska Pogoń
11.00	Jesteśmy Ukraińcami
11.30	Nasza rosyjska

9.30, 10.30, 11.30	Wiadomości
12.00	S. dok. „Okawango: rzeka marzeń”
12.50	S. dok. „Kamery wśród zwierząt”
13.45	S. „Astrid i Raphaelle”
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	Niezwykli ludzie
19.30	Styl
20.30	Panorama
21.00	Jestem muzyką
22.50	„Pierwsza noc” komedia
00.40	„Pseudonim „Banderas” dramat

6.00	Filmy anim.
9.30	„Klopsiki i inne zjawiska pogodowe” film anim.
11.20	„Małolaty ninja w lunaparku” komedia
13.20	„Godziny szczytu” komedia
15.25	„Pamiętnik” dramat
17.55	„W świecie zwierząt”
18.30	Wiadomości
19.30	„Muzyczna maska”
22.05	„Belleville Cop” komedia
00.25	„Dorwać byłą” komedia

LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Pole bitwy
6.30	Weranda
7.00	Dokąd dalej?
7.55	Złoty umysł
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Zielona półka
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Białoruska Pogoń
11.00	Jesteśmy Ukraińcami
11.30	Nasza rosyjska

ulica	
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	W sercu Litwin
13.30	Gen ciekawości
14.00	Euromaxx
14.30	Litwa tańczy
14.45	Mistrzostwa Europy w wioślarstwie
15.55	Mistrzostwa świata w hokeju na lodzie IB. Litwa-Hiszpania
18.30	Weranda
19.00	STOP linia
20.00	To jest kino
20.30	Panorama
21.00	„Żyje się tylko dwa razy” thriller
22.55	„Muse”. „Teoria symulacji” koncert
00.30	„Gemma Boveri” dramat

6.00	Seriale anim.
8.00	S. anim. „Simpsonowie”
9.00	„Na zdrowie”
9.30	„Cisi dobroczyńcy. Historie wytrwałości”
10.00	„Droga żywności”
10.30	„Wróżby Kotryny”
11.00	„Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.30	„Wezwijmy lekarza!”
12.00	S. dok. „Dzika Kolumbia”
13.10	„Karate Kid” komedia
15.50	„Duma i uprzedzenie” dramat
18.30	Wiadomości TV3
19.30	„galvOK”
22.00	„Trial By Fire” dramat
00.40	„Bunkier strachu” thriller
6.00	Wyzwanie

7.00	„Realna mistyka”
8.00	„Ale numer!”
9.00	„LEGO Masters”
10.00	S. dok. „Cudowne pory roku na Ziemi”
11.15	S. dok. „Kto jest panem w domu?”
11.45	S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.30	„Hardcorowy lombard”
13.00	„Wojny magazynowe”
13.30	„Realna mistyka”
14.35	Walka ekstrasensów
17.00	Mistrzostwa LKL „Šiauliai” - „Wolves Twinsbet”
19.30	Wrestling
21.30	„Lot” thriller
00.20	Wrestling

rytas . tv	
6.00	S. dok. „Straszne zjawiska przyrody”
8.00	W cieniu mężczyzn
8.30	Szlaki partyzanckie
9.00	Redakcja. T. Gailius
10.00	O przyjemnościach łaźni
10.30	Formuła zdrowia
11.00	Czyste miasta
11.30	Anatomia mieszkania
12.00	S. „Ślad”
14.00	S. „Ktoś ty?”
16.00	Wiadomości
16.30	Litewskie szkoły
17.00	Pierwszy raz. 60+
17.30	Życie w biznesie
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	Trzymajcie się
20.00	Wiadomości
20.30	Realna mistyka
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Ślad”
5.45	„Gwiazdy

lombardu”	
6.10	„Pozostawieni z milionem dolarów”
7.10	„Mężczyźni z gór”
8.10	„Inny świat. Meksyk. Kuba”
9.30	„Przewodnik budowlany”
10.00	„Autopilot”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	„Kultura odpadów”
11.30	S. dok. „Schronisko dla małych szympanów”
12.45	S. dok. „Nowa Zelandia - wyspa cudów”
13.55	„Przetrwanie”
15.00	„Twardziele”
16.30	„Wojny magazynowe”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Powrót do natury”
20.00	„Jeden. Próba umiejętności”
21.00	Wiadomości
21.50	Sport
22.00	„Power Rangers” film fab.
00.35	„Cenny ładunek” komedia
6.10	„Prosta kuchnia Mary”
6.40	„Świat ogrodników”
8.00	S. „Detektyw z wybrzeża”
10.10	S. „Uczeń”
11.20	„Rolnik szuka żony”
12.45	„Młodzi o 10 lat”
13.45	„Jamie Oliver - razem”
14.45	„Zamieńmy się żonami”
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Harry Wild”
19.45	S. „Genialna Morgane”
21.00	S. „Imma Tataranni”

23.25 S. „Milczący świadek”	komedia	9.00 „Wybrańcy Bogów umierają młodo” film dok.	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	widzenia”
	18.10 „Wydarzenie aktualne”	9.45 „Wiosna w przyrodzie” film dok.	9.00 Informacje dnia	23.00 „Warto być ojcem”
6.45 „Balans bieli”	18.35 „Opowieści Hoffmana” film fab.	10.00 S. „Janka”	9.15 „Westerplatte Młodych”	23.15 „Metr od świętości” film dok.
7.20 S. „Panna z mokrą głową”	21.00 „I znowu zgrzeszyliśmy, dobry Boże!” komedia	11.00 „Przystanek slow food”	10.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny	23.45 Muzyczne chwile
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	22.50 Jazz.pl	11.25 „Wypracowanie” film anim.	11.00 Informacje dnia	00.00 „Odpowiedzialni za Kościół”
8.40 „Rok w ogrodzie”	00.25 „Noc myśliwego” dramat	11.45 S. „Alternatywy 4”	11.15 „Retrospekcja”	00.30 „O. Rafał, kto go nie zna?” film dok.
9.05 „Rok w ogrodzie Extra”		12.40 „Nie taka prosta historia”	11.20 Muzyczne chwile	
9.20 „Pełnosprawni”	7.00 „Gra słów. Krzyżówka”	13.05 S. dok. „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”	11.35 „Słowo życia”	8.00 „Mój najbliższy szczeniak” film fab.
9.50 S. dok. „Wybudzeni”	7.30 „Balans bieli”	14.00 „Porwani za młodu” film dok.	11.40 „Polski punkt widzenia”	8.00 „Wspaniały” film fab.
10.25 S. „Ranczo”	8.00 „Operacja zdrowie”	14.35 „W kotle historii”	12.00 „Kropelka radości”	9.55 „Sam” film fab.
11.25 S. „Komisarz Alex”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	15.00 „Działo się w Krakowie”	13.00 Modlitwa Regina Coeli	12.00 „Facet na miarę” film fab.
12.25 S. „Ojciec Mateusz”	12.20 „Oko w oko - Tomasz Świętek”	15.05 „Historia w postaciach zapisana”	13.03 Informacje dnia	13.45 „Siostry” film fab.
13.25 „Rooster Cogburn” film fab.	12.50 S. „Słoneczna włócznia”	16.45 „Wiosna w przyrodzie” film dok.	13.20 „Warto zauważyć...” film dok.	15.20 „Kukułka” film fab.
15.25 „Okrasa łąmie przepisy”	13.55 „Wędrowiec Polski”	17.00 „Legendy Europy”	13.50 „Siódmy Sakrament”	17.10 „Jestem matką” film fab.
16.00 S. „Miłość i medycyna”	14.25 S. „Na dobre i na złe”	17.55 „Wybrańcy Bogów umierają młodo” film dok.	14.20 „Ocalić od zapomnienia”	19.00 „Czarna skrzynka” film fab.
16.55 „Sanatorium miłości”	15.25 „Forum”	18.40 „Szczęście” film dok.	14.30 Msza święta z Jasnej Góry	21.05 „O północy w Paryżu” film fab.
18.00 „Teleexpress”	16.25 „Okrasa łąmie przepisy”	19.00 „Giganci historii”	15.20 Muzyczne chwile	22.45 „Kochaj ich wszystkich” film fab.
18.35 S. „Ojciec Mateusz”	17.00 „Kulturalni PL”	20.00 S. „Alternatywy 4”	15.30 „Niedziela”	00.25 „Jeden dzień” film fab.
19.25 „Kulisy serialu Ojciec Mateusz”	18.00 „Teleexpress”	20.55 „Myśliciele - sylwetki polskie”	15.35 „Słowo życia”	
19.40 „Jaka to melodia?”	18.20 S. „M jak miłość”	21.00 Serial	15.40 Święty na każdy dzień	7.00 Jak to jest zrobione?
20.30 „19.30”	19.10 „Szansa na sukces. Opole 2024”	21.55 S. dok. „Droga do triumfu”	15.45 „Jak wygrać małżeństwo”	9.00 Fani czterech kółek
21.20 S. „Komisarz Alex”	20.05 „Kabaretowe Naj”	22.50 „Historia w postaciach zapisana”	16.00 „Polskie dziedzictwo”	10.00 Skarby z szopy
22.20 „1917” dramat	20.30 „19.30”	00.30 „Czas zdrady” spektakl	16.30 „Wierzę w Boga”	12.00 Zarobić na kamperach
00.30 „Medicus” dramat	21.20 S. „Zatoka szpiegów”		16.50 S. dok.	14.00 Obrońcy zabytków
	22.15 „Sanatorium miłości”	6.30 „Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz” film dok.	17.00 Informacje dnia	16.00 Sposób na remont
9.00 „Nikt tylko ty”	23.10 S. „Dom pod Dwoma Orłami”	7.20 „Wygrać z przeznaczeniem” film dok.	17.10 „Historia PL”	18.00 Jak to działa?
9.45 „Tamte lata, tamte dni”	00.00 „Teleexpress Weekend”	8.20 „Sól ziemi”	18.00 „Z Parlamentu Europejskiego”	19.00 Szwedzka kontrola celna
10.25 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”			18.30 „Nowa ewangelizacja”	20.00 Łowcy opali
11.30 „Jean - Philippe Rameau - Achante i Cephise” opera	7.30 „Był taki dzień”		18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	21.00 Gorączka złota: rzeka skarbów
13.00 „Słowobranie”	7.34 „Polskie 100 lat”		19.00 Modlitwa Regina Coeli	22.00 Gorączka złota: złoty szlak
13.40 „Świat myśli” film dok.	8.00 „Emanuel Schlechter. Szlagworty niezapomniane” film dok.		19.05 Informacje dnia	23.00 Łowcy staroci
15.00 „Żeniac” film TVP	8.50 „Historia religii”		19.15 „Rozmowy niedokończone”	00.00 Ocalić dom
16.25 „Cafe pod Minogą”			20.25 Święty na każdy dzień	
			20.30 „Manna z nieba”	
			21.00 Informacje dnia (wydanie główne)	
			21.20 Modlitwa różańcowa	
			21.50 „Myśląc Ojczyzna”	
			22.00 Apel Jasnogórski	
			22.20 Informacje dnia	
			22.40 „Polski punkt	

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Wilnoteka
7.30	no...wiadomo
8.00	Wilno na Dzień dobry
9.00	Imbir i Cytryna
9.25	Detektyw Literka
9.40	Studio Raban
10.00	Jak żyje las...
10.25	Przyrodnik na tropie
10.50	Polacy Światu
10.55	S. „Plebania”
11.40	Ewangeliarz Litewski
11.55	Transmisja Mszy Świętej
13.10	The Voice Kids
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Rodzina Połanieckich”
17.40	Imbir i Cytryna
18.05	S. „O mnie się nie martw”
19.00	Giganci nauki - Nobliści
19.50	Reportaże TVP Wilno
20.15	Bałycka Europa
20.30	„19.30”
21.00	S. „Polskie drogi”
22.35	Kryminalna Wileńszczyzna
22.40	Reportaże TVP Wilno
23.15	Małgorzata Ostrowska na dobry wieczór
00.05	To jest grane
00.30	Bałycka Europa
00.45	Rozmowy w Mackiewiczówce
01.15	„19.30”
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Herbata
7.00	Niezwykli ludzie
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Babciu, naucz mnie
8.30	Życie na wsi jest dobre
9.00	To jest mój ogród
9.30	Notatki przyrodnika

10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci tysiąclecia Litwy.
11.30	Mój najlepszy przyjaciel
12.00	S. dok. „Planeta Rekinów”
12.50	S. „Poirot”
14.30	Detektywi historii
15.30	Wiadomości
15.45	Dainu dainele 2024
17.15	Dajmy czadu!
18.30	Wiadomości
19.00	Okno na władzę
19.30	Tydzień
20.30	Panorama
21.00	S. „Sisi”
22.00	„Moja szczęśliwa gwiazda” dramat
23.40	„Żyje się tylko dwa razy” thriller
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
9.30	„Kung Fu Panda” film anim.
11.15	„Paddington 2” film fab.
13.20	„Blueback” film fab.
15.30	„Bardzo długa podróż poślubna” komedia
17.20	Teleloto TV gra
18.30	Wiadomości
19.30	„Głos Litwy. Pokolenia”
22.00	„Pod ostrzałem” thriller
00.15	„Mroczny lokator” thriller
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
9.00	Nie ma tylu lat.
9.30	Drogi
10.00	7 dni Kowna
10.30	Wiara i życie
11.00	Babciu, naucz mnie
11.30	Menora
12.00	Niedzielne przemyslenia

12.30	Msza św. z katedry wileńskiej
13.45	ME w wioślarstwie”
15.55	MŚ w hokeju na lodzie IB. Litwa-Estonia
18.30	Piłkarska TOPsport A liga. „Dainava”- „Panevežys”
21.00	Balet A. Szenderowa „Desdemona”
22.40	„ZZ Top. Fajne trio z Teksasu” film dok.
00.15	„Moja szczęśliwa gwiazda” dramat
LRT PLUS	
6.00	Seriale anim.
8.00	S. anim. „Simpsonowie”
8.30	„Zagroda marzeń”
9.00	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	S. dok. „Rodzina niedźwiedzi i ja”
13.10	S. dok. „Dzika dolina”
14.15	„Agent Cody Banks 2: Cel Londyn” komedia
16.15	„Ostatni smok 4: Bitwa o Ogień Smoczego Serca” dramat
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Salsamani”
21.40	„Krucjata Bourne’a” film fab.
23.50	„Zabójcze maszyny” film fab.
LRT PLUS	
6.00	Wyzwanie
7.00	„Realna mistyka”
8.00	„Kolory lasu”
8.30	„Róg tura”
9.00	„LEGO Masters”

10.00	S. dok. „Cudowne pory roku na Ziemi”
11.15	S. dok. „Kto jest panem w domu?”
11.45	S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.30	„Hardcorowy lombard”
13.00	„Wojny magazynowe”
13.30	„Realna mistyka”
14.35	„Walka ekstrasensów
17.00	Mistrzostwa LKL. „7bet-Lietkabelis” - „Uniclub Casino - Juventus”
19.30	„CBet” - „Rytas”
21.45	Turniej Sztuk Walki UTMA#8
00.45	„Vanilla Sky” thriller
rytas, tv	
6.00	S. dok. „Straszne zjawiska przyrody”
8.00	Czyste miasta
8.30	Akademia wsi
9.00	Redakcja. T. Gailius
10.00	Pytanko
10.30	Cel podróży
11.00	Kod zdrowia
12.00	S. „Ślad”
14.00	S. „Ktoś ty?”
16.00	Wiadomości 16.30 24/7
17.30	Pół godziny z Valatką
18.00	Wiadomości
18.30	W świecie koszykówki
19.00	Trzymajcie się
20.00	Wiadomości
20.30	Realna mistyka
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Ślad”
LRT PLUS	
5.55	„Gwiazdy lombardu”
6.20	„Pozostawieni z milionem dolarów”
7.20	„Mężczyźni z gór”

8.20	„Inny świat. Indonezja”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca przeszłości”
10.30	„E-gazas dugnas”
11.00	„Wojny magazynowe”
11.30	S. dok. „Schronisko dla małych szympanów”
12.45	S. dok. „Wyspy Australii”
13.55	„Przetrawianie”
15.00	„Wyzwanie”
16.00	„Wojny magazynowe”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Powrót do natury”
20.00	S. dok. „Rekiny Steve’a Backshalla”
21.00	Wiadomości TV3
22.00	NBA Action
22.30	Mistrzostwa NBA. Play off
LRT PLUS	
6.10	„Prosta kuchnia Mary”
6.40	„Świat ogrodników”
8.00	S. „Detektyw z wybrzeża”
10.00	S. „Uczeń”
11.20	„Rolnik szuka żony”
13.00	Pozdrowienia
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Harry Wild”
19.45	S. „Genialna Morgane”
21.00	S. „Francuskie morderstwa”
22.55	„Okazja na miłość” komediodramat
01.00	„Pod osłoną nieba” dramat
TVP 1	
6.30	„Sprawa dla reportera”
7.20	„Słownik polsko@polski”

7.55 „Słowo na niedzielę”	Kasiarzy” komedia	„błogosławieństw” film dok.	Stefan Wyszyński”	23.45 „Jak wygrać małżeństwo”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	21.00 „Atak paniki” komedia	9.05 „Tajemnice początków Polski” film dok.	10.10 Spotkanie z Magdą Buczek	00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
9.00 „Tydzień”	22.50 „Teatroteka nocą – Gardenia” spektakl	10.00 S. „Janka”	10.15 „Manna z nieba”	00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze”
9.30 „Zakochaj się w Polsce”	23.50 „Pauline Kael: sztuka recenzji filmowej” film dok.	10.55 S. „Szaleństwo Majki Skowron”	11.35 „Niedziela”	
10.00 „Popiół i diament” dramat		11.25 S. „Alternatywy 4”	11.40 „Cudowne przejście przez Morze Czerwone” film dok.	
11.55 S. „Janosik”	7.00 „Zrujnowani odbudowani”	12.20 „Przystanek slow food”	12.40 „Skrzydła miłości” film dok.	6.00 „Kolia - toczący się kamień” film fab.
11.55 „Między ziemią a niebem” (12.00 Modlitwa Regina Coeli)	7.35 S. „Będziemy mieszkać razem”	12.45 „Polska Jerozolima” film dok.	13.00 Modlitwa Regina Coeli z Watykanu	8.00 „Klucz do wieczności” film fab.
13.45 „Misja Brazylia”	8.25 Okrasa łamie przepisy	13.45 „W kotle historii”	13.15 „Papież Polak do rodaków”	9.55 „Czarna skrzynka” film fab.
14.00 S. dok. „Zielona Planeta”	9.00 „Spona” komedia	15.55 „Nieznane twarze historii”	13.35 „Ulmowie. Błogosławiona rodzina” film dok.	12.00 „O północy w Paryżu” film fab.
15.05 S. „Klan Kennedych”	10.35 „Misja Brazylia”	16.30 „Wojownicy czasu”	14.45 Muzyczne chwile	13.40 „Kochaj ich wszystkich” film fab.
16.00 S. „Dom”	10.50 „Słowo na niedzielę”	17.05 S. dok. „Legends Europy”	15.00 „Franz Stock, apostoł pojednania” film dok.	15.20 „Jeden dzień” film fab.
18.00 „Teleexpress”	11.00 Transmisja Mszy Świętej w Gnieźnie	18.00 „Maria - kobieta ośmiu błogosławieństw” film dok.	15.55 Święty na każdy dzień	17.10 „Bigger - Historia Joego Weidera” film fab.
18.35 S. „Komisarz Alex”	13.05 „Doktor Murek” dramat	19.00 „Giganci historii”	16.00 „Wieś - to też Polska”	19.00 „Nienasycone” film fab.
19.40 „Jaka to melodia?”	14.45 „Tacy byliśmy”	20.00 S. „Alternatywy 4”	17.00 Informacje dnia	20.40 „Ojczyzna” film fab.
20.30 „19.30”	15.15 S. „Będziemy mieszkać razem”	21.00 S. „Osiecka”	17.10 Koncert życzeń	22.45 „Semper Fi” film fab.
21.20 S. „Matylda”	16.10 „Kiedyś to było...”	21.40 „Pani minister tańczy” komedia	17.45 „Tyle krzywdy” film dok.	00.25 „Nieobliczalny” film fab.
22.20 „Sanatorium miłości”	17.00 „Makłowicz w podróży. Hiszpania”	23.10 „Tajemnice początków Polski” film dok.	17.55 „Pupil pupila” spektakl	
23.20 „Magazyn Ekspresu Reporterów”	17.30 „Polacy to wiedzą!”	00.00 „Musisz żyć” film fab.	18.30 „Sól ziemi”	7.00 Jak to jest zrobione?
	18.00 „Teleexpress”		18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	9.00 Fani czterech kótek
8.10 „Rozmowy (nie) wygodne”	18.20 S. „M jak miłość”	6.05 „Filmowe zyciorysy”	19.00 Modlitwa Regina Coeli	11.00 Skarby z szopy
9.00 „Nabożeństwo luterzańskie w Lesznie”	19.10 „Małgorzata Ostrowska na dobry wieczór”	7.00 „Jestem mamą”	19.05 Informacje dnia	13.00 Łowcy staroci
10.05 „Segantini, powrót do natury” film dok.	20.00 „no... wiadomo”	7.15 „Mocni w wierze”	19.15 „Rozmowy niedokończone”	15.00 Łowcy staroci: renowacje
12.10 „Od ucha do ucha” - filmy anim.	20.30 „19.30”	7.45 „Regał”	20.25 Święty na każdy dzień	17.00 Gorączka złota: złoty szlak
12.35 S. „Thierry Śmiałek”	21.20 S. „Komisarz Alex”	8.15 „Misja Szczecin-Madagaskar” film dok.	20.30 S. anim. „Moja katolicka rodzina”	18.00 Łowcy staroci
13.55 „Tamte lata, tamte dni”	22.15 „Obce ciało” film obycz.	8.45 „Ocalić od zapomnienia”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)	19.00 Łowcy staroci: renowacje
14.35 „I znowu zgrzeszyliśmy, dobry Boże!” komedia	00.25 „Słownik polsko@polski”	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	21.20 Modlitwa różańcowa	20.00 Graty Dereka Bieriego
16.25 „Księga Przestrzeni”	01.00 „Panorama”	9.00 „Słowo życia”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”	21.00 Rafa koralowa - skarb naszej planety
17.05 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”		9.05 „Polski punkt widzenia”	22.00 Apel Jasnogórski	22.00 Łowcy opali
18.15 „Niedziela z...”	7.30 „Był taki dzień”	9.25 Święty na każdy dzień	22.20 Informacje dnia	23.00 Viralowe zbrodnie
19.10 „Hallo Szpicbródka czyli ostatni występ Króla	7.32 „Historia religii”	9.30 „Z Parlamentu Europejskiego”	22.40 „Retrospekcja”	00.00 Wściekłość na drodze
	7.45 „Encyklopedia II wojny światowej”	10.00 S. dok. „Prymas	22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”	
	8.05 „Maria - kobieta ośmiu		22.55 Święty na każdy dzień	
			23.00 „Polskie dziedzictwo” film dok.	
			23.30 Muzyczne chwile	

TVP WILNO	
7.00 „Przyjaciele - Nowa droga życia” widowisko	7.20 Jak to działa
7.40 Redakcja	8.40 Nowe spojrzenie
9.05 Rozmowy w Mackiewiczówce	9.35 S. „Sześć sióstr”
10.35 Kulinarne wędrówki	11.00 Gra słów
11.20 Przyjaciele	11.35 Detektyw Literka
11.45 Historie wileńskie	13.00 Info Wilno
13.05 Nowe spojrzenie	13.30 Imbir i Cytryna
13.55 La La Poland	14.35 Niezwykłe miejsca
14.45 Anna Dymna - spotkajmy się	15.10 Polacy to wiedzą!
15.35 Moda na język polski	16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”	16.45 Barwy szczęścia
17.10 Przyjaciele	17.25 Jak to działa?
17.50 S. „Za marzenia”	18.35 Po prostu wieś
19.00 Info Wilno	19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”	20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”	21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.25 S. „Leśniczówka”	21.50 Wielcy Polacy, wielkie historie
23.00 S. „Wojenne dziewczyny”	23.45 Info Wilno
00.00 Studio Wilno	00.20 Wilnoteka
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”	

9.50 S. „Komisarz Rex”	10.40 S. „Cała Schnell”
11.30 S. „Policja berlińska”	12.20 S. dok. „Tematy wideo w Japonii”
12.30 Kto i dlaczego?	13.00 Bitwa na czerpaki
14.00, 15.00, 16.00, 14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”	18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina	19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama	21.00 Temat dnia
21.30 Forum LRT	22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Erynie”	23.45 S. „Komisarz Rex”
00.35 To jest mój ogród	
	
6.00 Filmy anim.	6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Płomień”	8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”	12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka	14.30 S. „Mam na imię Farah”
15.30 S. „Aromat miłości”	16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości	19.30 KK2
20.00 Od...do...	21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości	22.30 „Sherlock Holmes: Gra cieni” thriller
01.00 S. „S.W.A.T.”	
LRT PLUS	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.05 Kuchnia Beaty
7.00 Kto i dlaczego?	

7.30 Styl	8.30 Droga
9.00 Dzień dobry, Litwo	11.30 Co dobrego, sąsiedzie?
12.00 Dzieci tysiąclecia Litwy	13.00 Encyklopedia Gustawa
13.25 Mój najlepszy przyjaciel	13.55 Notatki przyrodnika
14.25 „Antanas Sutkus. Sceny z życia fotografa” film dok.	15.30 S. „Z pamiętnika położnej”
16.30 Dzień dobry Litwo	18.30 Gen ciekawości
19.00 Weranda	19.30 S. dok. „Świat Bauhausu”
20.30 Panorama	21.00 Temat dnia
21.30 „Mystify: Michael Hutchence” film dok.	23.15 S. dok. „Odtajnione. Zimna wojna”
23.45 Widokówki z podróży	00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)	00.40 (Nie)stracone pokolenie
	
6.00 Seriale anim.	7.45 S. „Płonący ogień”
8.55 S. „W wirze miłości”	10.00 S. „Trójkąt miłosny”
11.00 S. „Romans z detektywem”	12.00 S. „Rodzina”
14.00 S. „Cabo”	15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości	16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości	19.30 „W centrum uwagi z Edmundem Jakilaitisem”
20.30 S. „Smak	

śniegu”	21.00 „TOP 3”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	22.30 „Poza prawem” thriller
00.30 S. „ZeroZeroZero”	
	
6.00 „Zasady mojej kuchni”	7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.25 S. „Oddział nr 44”	9.30 S. „Hudson i Rex”
10.30 S. „Wezwanie”	11.30 S. „Świeża krew”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”	13.30 „Zasady mojej kuchni”
14.50 S. „Wojny glin. Charków”	15.55 S. „Hudson i Rex”
17.00 S. „Świeża krew”	18.00 „Ale numer!”
18.30 Mistrzostwa LKL. „Žalgiris”-„M Basket-Delamode”	21.00 „Snajper. Kolejne starcie” dramat
22.50 „Vanilla Sky” thriller	
rytas .tv	
5.30 O przyjemnościach łaźni	6.00 Bushido ring
6.30 24/7	7.30 W świecie koszykówki
8.00 Godzina TV Wolność	9.00 S. „Ocalić Wierę”
10.00 24/7	11.00 S. „Raj”
12.00 Czyste miasta	12.30 Akademia wsi
13.00 Nowy dzień	14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. dok. „Rowy śmierci”	16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda	16.30 Litwa na żywo
17.00 Godzina TV Wolność	18.00 Reporter

18.20 Sport. Pogoda	18.30 Pierwszy raz. 60 +
19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda	20.20 S. „Ocalić Wierę”
21.25 S. „Raj”	22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda	23.00 Litwa na żywo
23.30 Godzina TV Wolność	00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
	
6.20 S. „Bosch”	7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Autopilot”	9.00 „E-gazas dugnas”
9.30 „Kultura odpadów”	10.00 „Wojny magazynowe”
11.00 S. „Supermarkiet”	12.00 „Talenty Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”	15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „Bosch”	18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Supermarkiet”	20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Inside Man: Most Wanted” dramat	23.15 „Wzgórze krwi” dramat
	
6.00 S. „W rękach losu”	7.00 S. „Czarownica”
8.00 S. „Ślepa”	9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”	11.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00 S. „Zabójcze umysły”	13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”	15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Bądź ze mną”	17.00 S. „Gry losu”

18.00 S. „Ślepa”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Pacific Criminal”
23.10 S. „Francuskie morderstwa”
01.05 S. „Spirala”

6.15 S. „Dziedzictwo”
7.10 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Studio Raban”
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
9.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 Agrobiznes
13.30 „Agropogoda”
13.35 Magazyn Rolniczy
13.55 S. dok. „Zielona planeta”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 Jaka to melodia?
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
19.55 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.15 „Reporterzy”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.10 „Ballada o Zakaczeniu” spektakl
23.55 „Tajwan. Życie w cieniu Chin” film dok.

9.00 „Muzyczne poranki”

9.40 „Portrety - Elżbieta Jaroń”
10.05 S. „Thierry Śmiałek”
11.25 „Śpiewnik Komedy” koncert
13.20 „Słowobranie”
14.00 „Reżyserzy”
14.55 „Tysiąc i jeden drobniaków” film anim.
15.20 „Opowiesci Hoffmana” film fab.
17.40 S. „Komediantka”
18.50 „Wydarzenie aktualne”
19.15 „Pastor. Cztery akty” film dok.
20.40 „Zaginione Skarby”
21.00 „Przełęcz ocalonych” dramat
23.30 „Lincz” dramat

7.00 „Polacy to wiedzą!”
7.30 „Z Modlitwą Pańską” reportaż
7.50 „Polacy światu”
8.00 „Przystanek slow food”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Ola Polonia”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „Stacja Arktyka”
13.50 S. „Komisarz Alex”
14.40 S. „Osiecka”
15.35 „Kulturalni PL”
16.35 „Alchemik”
17.00 S. „Korona Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 S. „Leśniczówka”
19.20 „Słownik polsko@polski”
19.55 „Stacja Innowacja”
20.20 „Polacy światu”
20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Blisko, coraz bliżej”

23.15 „Magazyn Ekspresu Reporterów”
00.10 „Teleexpress Extra”
00.30 „Panorama”

7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Marzyciele - Kossakówka”
7.20 S. „Wojenne dziewczyny”
8.05 „Polacy na ratunek Żydom”
8.20 „Okrasa łamie przepisy”
8.45 „Kamperem po Południu”
9.00 „Ex Libris”
9.20 „Polskie 100 lat”
9.45 „Archiwum zimnej wojny”
10.15 S. „Szaleństwo Majki Skowron”
10.40 „Był taki dzień”
10.45 „Dzika Polska”
11.10 „Sowy polskie” film dok.
11.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.00 „Marzyciele”
12.20 „Było, nie minęło”
12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
13.10 „Był taki dzień”
13.15 „W labiryncie”
13.45 „Encyklopedia II wojny światowej”
14.05 „Polacy - Droga do środka”
14.50 „Czego nie mogliśmy wykrzyścić” film dok.
15.45 „Działo się w Krakowie”
15.50 S. dok. „Kroniki miasta”
16.40 „Był taki dzień”
16.45 „Giganci historii”
17.30 „Kuchnia Polskich Żydów”
17.55 „Prasa donosi”
18.00 S. „Nad Niemnem”
18.55 „Działo się w Krakowie”
19.00 S. „Wojenne dziewczyny”

19.45 „Polacy na ratunek Żydom”
19.55 „Wojna w eterze”
20.05 „Spór o historię”
20.35 „Życiorysy odzyskane”
21.00 S. „Polskie drogi”
22.45 „Nie mogłem inaczej. Kapłan i żołnierz ps. Ski” film dok.
23.45 S. „Zmiennicy”
00.40 „Polska i świat z historią w tle”

6.10 „Sanktuaria polskie”
6.30 „Odpowiedzialni za Kościół”
7.00 „Ze szkolnej ławki”
8.10 „Camino de Vistula” reportaż
8.55 „Poczet Wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15 „Wieś - to też Polska”
10.15 „Słowo życia”
10.20 „Mateczniki polskości”
10.30 S. anim.
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 „Rozmowy niedokończone”
12.20 „Stan bezpieczeństwa państwa”
12.30 „Warto być ojcem”
12.45 „Śląskie ślady Świadka Prawdy - błogosławiony Ryszard Henkes SAC” reportaż
13.00 Modlitwa Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 „Kościuszko: Jeszcze Polska zatańczy” film dok.
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 „N.ZS Buntownicy” reportaż
16.00 „Kuźnia redemptorystów” film dok.

16.45 Święty na każdy dzień
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Sanktuaria polskie”
17.30 „Porady medyczne bonifratrów”
18.00 „Świadkowie”
18.20 „Nowy rozdział - rejs jachtu generała Kuklińskiego” reportaż
18.30 S. dok.
18.45 Muzyczne chwile
18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
19.00 Modlitwa Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyzna”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 „Polski punkt widzenia”
23.00 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
23.30 „Sekrety mnichów”
23.45 „Powrót posła” spektakl

7.00, 18.00 Fani czterech kółek
9.00, 19.30 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
11.00, 21.00 Nagi instynkt przetrwania
12.00 Ocalić dom
14.00 Morze złota
17.00 Skarby z szopy
17.30 Walka o bagaż
19.00 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
23.00 Przeżyć na tratwie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

83-letni emeryt, który zamieszkał na lotnisku

83-letni emeryt z Włoch zrezygnował ze swojego mieszkania i przeniósł się na lotnisko w Bolonii. Dlaczego? Wszystko przez niską emeryturę i wysokie ceny najmu. Mimo problemów senior nie traci entuzjazmu. „Żyję z fantazją” — mówił. Starszy mężczyzna dodał, że za mieszkanie płacił 350 euro, a jego emerytura wynosi 586 euro. „Znalazłem tu wszystko, także dobrych dla mnie ludzi; od sprzątacza po pracowników obsługi naziemnej wszyscy mi pomagają” — powiedział emerytowany pracownik winnicy. Dodał, że w nocy odpoczywa, a rano je śniadanie w barze. Fot. Freepik.com

Pierwsze wideo na YouTube pojawiło się 19 lat temu

Dokładnie 19 lat temu na YouTube opublikowano pierwsze nagranie. Wideo zostało nagrywane w zoo w San Diego i trwa 19 sekund. Ta data zapisała się w historii internetu. 23 kwietnia 2005 roku o godz. 20:27 czasu pacyficznego (24 kwietnia 7:27 czasu litewskiego) opublikowano pierwsze nagranie w historii serwisu YouTube. 19-sekundowy film nazwany został „Me at the zoo”. Autorem nagrania jest Jawed Karim. Wideo powstało w zoo w San Diego. Twórca na nagraniu stoi przed klatką słoni i zachwyca się zwierzętami. „W porządku, jesteśmy więc przed... słoniami. Fajną rzeczą na ich temat jest fakt, że mają naprawdę, naprawdę długie trąby, i to jest fantastyczne. I to wszystko, co można powiedzieć” — mówi Jawed Karim. Nagranie stało się hitem internetu. Do dziś zebrało ponad 317 mln wyświetleń. Skomentowało je ponad 10 mln osób, a polubiło — 16 mln.

Pomnik Elżbiety II w towarzystwie corgi

21 kwietnia królowa Elżbieta II świętowała 98. urodziny. Na pamiątkę monarchini w niedzielę w angielskim Oakham odsłonięto jej pomnik. Królowa nie jest na nim sama. Towarzystwem jej ulubione czworonogi — psy rasy Welsh Corgi. To pierwszy pomnik upamiętniający zmarłą królową. Oprócz ludzi, na odsłonięcie pomnika przybyły również psy corgi. Czworonogów pojawiło się aż 50. W czasie siedemdziesięciu lat na tronie Wielkiej Brytanii Elżbieta II miała pod swoją opieką około 30 corgi. Jak przypomina portal Daily Mail, królowa pierwszego psa tej rasy dostała od ojca, gdy miała 7 lat. Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Publiczny automat telefoniczny to już tylko instalacja artystyczna Fot. Marian Paluszkiwicz